

Kongress 2012

Ny styrelse på plats

Barnens rätt
Oum El Banine-galan
HBT på arbetsplatsen
Seglordebatten

HumanistInfo

Medlemstidning för Humanisterna, utkommer med 4 nr/år.

ISSN 2000-1878.

Redaktör:

Emilia Ericson
emilia.ericson@humanisterna.se

Layout:

Lena Lindgren
lena.lindgren@humanisterna.se

Journalist:

Urban Jansson
urban.jansson@humanisterna.se

Redaktionsråd:

Urban Jansson
Staffan Gunnarson
Lisa Lönner Pulkkinen

Ansvarig utgivare:

Anna Bergström
anna.bergstrom@humanisterna.se

Tryckeri: Ale Tryckteam, Bohus.

Skriv i HumanistInfo!

Skicka ditt manus digitalt, t. ex. en Word-fil, till lena.lindgren@humanisterna.se. Vi kan tyvärr inte ansvara för insänt, ej beställt, material. Skriv ditt namn på manus och bilder och meddela samtidigt om texten ska förses med signatur istället för ditt namn. Ange om det är något du vill ha i retur. HumanistInfo kan tyvärr inte betala honorar för publicerade texter och bilder. Om så behövs kommer vi att redigera textmaterialet. Redaktionen förbehåller sig rätten att använda allt publicerat material på Humanisternas hemsida eller blogg. Undantag kan endast göras på särskild begäran. Redaktionen prioriterar texter som för resonemanget om humanism vidare.

Välkommen med ditt inlägg!

Sista dag att skicka in material till nr 3/2012 är 30 juli.

lena.lindgren@humanisterna.se

Innehåll nr 2/2012

Artiklar

- 3-6** Kongressen
- 7-8** Motionerna
- 9** Barnens rätt
- 10** Oum El Banine-gala
- 11** HBT på arbetsplatser
- 12-13** Historiska perspektiv på humanismen Del 2
- 14-15** Aktiviteter i lokalavdelningarna
- 16-17** Segloradebatten
- 18** Insänt
Prinsessans Estelles dop

Debatt

- 19-22** Respekt mellan tro och vetande omöjligt
Jag, hjärnan
Moraliskt ledarskap från det civila samhället
Tankar om en mer pragmatisk humanism

23-27 Förbundssidor

Unga Humanister
Kommentar: Nytt humanistiskt kongressår

Redaktören har ordet

Lena Lindgren har lämnat över stafettpinnen till mig och jag är från och med det här numret HumanistInfos nya redaktör. Lena har valt att koncentrera sig på layouten och fortsätter att göra den.

Mitt namn är Emilia Ericson och jag ser med spänning på detta nya uppdrag. Jag är sedan ungefär ett år tillbaka kommunikationsansvarig för Humanisterna och sitter även med i styrelsen för Humanisterna Stockholm.

Lite kort om mig. Jag flyttade upp till Stockholm från Lund hösten 2010 för att läsa ett mastersprogram på Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet. Området mänskliga rättigheter är, med bland annat freds- och konfliktkunskap och internationell rätt men framförallt tillsammans med en tydlig profilering på barns rättigheter, utmärkande för min utbildning.

Mitt intresse för humanismen, och senare mitt engagemang i Humanisterna, föddes ur mitt intresse för barns rättigheter. Att barn kränks på grund av religiösa dogmer och kulturella praxis som åtnjuter tillsynes villkorslös samhällelig acceptans är i min mening bland de mest provocativa och komplexa kränkningarna MR-paradigmet har att brottas med idag.

Mitt intresse för Humanisterna och humanismen som livsåskådning innefattar emellertid även många andra frågor som kretsar kring religion. Tillsammans med engagerade Humanister runt om i landet ser jag fram emot att leverera många intressanta nummer av HumanistInfo.

emilia.ericson@humanisterna.se

Nästa nummer kommer i augusti

Foto: Lena Lindgren

Med styrelsen, 53 ombud och åhörare var möteslokalen i det närmaste fullsatt.

Kongress i dagarna de två

För första gången prövades att hålla förbundskongressen under två dagar, för att få tid att diskutera igenom alla frågor i lugn och ro. Men trots detta behövdes de sista punkterna skyndas igenom. Två ordförande ledde förhandlingarna under var sin dag.

Ellis Wohlner har hållit i mycket av arbetet med att förbereda kongressen. Redan i början av året sände han ut listor till lokalavdelningarna med uppgifter om hur många ombud varje avdelning hade rätt att sända. Totalt var det 57 ombud vid årsskiftet. Men därefter har lokalavdelningen i Sjuhärad lagts ned varför antalet minskade. Till kongressen hade 54 ombud anmält sig och 53 var på plats då mötet startade.

Ellis var också den som hälsade alla välkomna och förklarade "spelreglerna" för kongressen. Den viktigaste regeln att hålla

sig till var att det endast är kongressombuden som har rätt att rösta, yttra sig och komma med förslag. Även styrelseledamöter och revisorer har rätt att lämna förslag och yttra sig, men saknar däremot rösträtt. Övriga deltagare har rätt att yttra sig.

Ett årligt sponsorskap

Christer Sturmark höll därefter sitt linjetal, där han började med en tillbakablick på föregående verksamhetsår.

Han lyfte fram ekonomin, som nu uppvisar en stabilitet. Medlemsutvecklingen det senaste året ligger på nolltillväxt.

Humanisternas styrelse

Christer Sturmark
Ordförande
Bostadsort: Lidingö,
Stockholm

Per Dannefjord
Vice ordförande
Bostadsort:
Växjö

Anna Bergström
Ledamot
Bostadsort: Stock-
holm/Norra Gotland

Eduardo Grutzky
Ledamot
Bostadsort:
Stockholm

Sune Kronlid
Ledamot
Bostadsort:
Alingsås

Anders Martinsson
Ledamot
Bostadsort:
Uppsala

En idé som Christer tog upp var ett årligt sponsorskap för människor som sympatiserar med vår sekulära agenda, men som inte kallar sig ateister eller agnostiker.

– Under året har vi haft ett stort gemenslag i mediedebatten, fortsatte Christer.

Han nämnde bland annat att vi haft ett brett undertecknande av debattartikeln i omskärelsefrågan.

– Vi har också visat att vi inte är en enfrågeorganisation. Vi vill att alla ska ha tillgång till de mänskliga rättigheterna och Humanisterna har modet att prata om vad det innebär och det provocerar.

Det är fritt fram att kritisera och vi har fått utstå en del frenetiska attacker där det även ingår personangrepp.

– När man inte kan vinna i sakfrågan, då är det enklare att mistänkliggöra avsändaren av budskapet.

Christer pratade också om det kulturrelativistiska och universalistiska perspektivet och nämnde som exempel på det förstnämnda ett hedersmord som skett dagarna innan i Landskrona.

Han berättade också om att förbundet anmält Seglora tankesmedja till domkapitlet i Stockholm. Han hade en strategi för hur vi sedan går vidare med detta resultat, som han inte ville avslöja i detalj.

Humanisterna har också skickat ett brev till statsrådet Stefan Attefall, ansvarig för trosamfundsfrågor.

– Vi har skrivit till regeringen och

krävt en utredning för att se över en ändring av lagen om statligt stöd till trossamfund. Det är ju märkligt att man i världens mest sekulära land måste ha krav på tron på något övernaturligt för att få rätt till bidrag.

Tolerans är ett svårt ord

Efter detta linjetal övertog Ellis ordet och öppnade mötet. Han berättade att riksdagsledamoten Morgan Johansson, ordförande i Riksdagens justitieutskott tillfrågats att leda mötet under lördagen och justitieråd Göran Lambertz under söndagen.

Till bisittare valdes Ellis och till sekreterare för mötet valdes Kalle Persson. Anita Börnin och Gunnar Hjert valdes till justerare, tillika rösträknare.

Verksamhetsberättelsen gick inte igenom i detalj utan Morgan frågade om det fanns några frågor på respektive rubrik. En synpunkt kom fram på utformningen av verksamhetsberättelsen och det var att den skulle delas in i en utåtriktad och en inåtriktad del.

En annan synpunkt var att inte använda ordet ”intolerant”. Christer höll med om detta och gav ett exempel:

– Samhället ska inte vara tolerant mot homosexuella, sa Christer. Tolerant är man när man accepterar något man inte tycker om. Istället ska samhället respektera och bejaka homosexuella. Men att reda ut hela begreppet ”tolerans” skulle nog kräva en doktorsavhandling.

Styrelsen fick i uppgift att göra några kompletteringar i verksamhetsberättelsen som Christer återkom med på söndag morgon då mötet startade.

Bra ekonomiskt år

Urban Jansson, kassör, gick först igenom medlemsstatistiken. Vi hade i slutet av 2011 sammanlagt 5 342 medlemmar och vi kan jämföra detta med att vi under 2010 hade sammanlagt 5 352 betalande medlemmar. Under året fick vi en ny lokalavdelning på Gotland, som har sammanlagt 36 medlemmar och därmed är vår minsta avdelning.

Därefter gick Urban igenom den ekonomiska redovisningen och förklarade att den stora förändringen under året var att vi övergick till Föreningshuset, som numera sköter vår administration av medlemmar. Vi har numera lagt ned vårt kansli och har enbart kvar Gudrun Nilsson som på timbasis sköter vår bokföring.

Eftersom kongressen förra året beslöt höja medlemsavgifterna med cirka 20 procent har detta gett en ökning av intäkterna. I samband med att vi bytt till Föreningshuset har vi infört en kvartalsvis fakturering vilket innebär att ett antal medlemmar har betalat medlemsavgift både i början och i slutet av året. Fakturering kommer att ske vid ett och samma tillfälle i fortsättningen. Men på grund av den dubbla faktureringen har vi fått in mer pengar än vi borde.

Nya i styrelsen

Emma Massey
Ledamot
Bostadsort:
Göteborg

Irene Rune
Suppleant
Bostadsort: Södra
Lagnö, Ingarö

Ellis Wohlner
Suppleant
Bostadsort:
Stockholm

Bengt Westerberg
Ledamot
Bostadsort:
Stockholm

Tore Mellberg
Kassör
Bostadsort:
Örebro

Hans Loo
Suppleant
Bostadsort:
Lund

Sammanlagt var våra medlemsintäkter på 2,1 miljoner kronor varav cirka 470 tusen kronor härrör sig till den dubbla betalningen.

Resultatet för året blev 499 958 kronor och vår likviditet ligger på cirka en miljon. Det är cirka 40 procent av en årsomsättning vilket är på rätt väg.

Medlemsavgifterna oförändrade

Revisorernas berättelse var medsänd i utskicket och lästes inte upp i detalj på mötet. Men revisorn Lotta Ekman var på plats och beskrev vad revisorerna gått igenom och att de rekommenderade kongressen att ge styrelsen ansvarsfrihet, vilken den också fick.

I samband med revisionsrapporten diskuterades även vilken roll som revisorerna har – ska de enbart granska ekonomin eller även verksamheten? Det blev en kort diskussion eftersom punkten återfanns i form av en motion, som behandlades under söndagen.

Medlemsavgifterna behandlades därefter. Styrelsen föreslog att de skulle vara samma som föregående år, vilket också beslutades. Vi hade på försök förra året infört att personer som befinner sig i "ekonomiskt trångmål" ska kunna få reducerad årsavgift till 180 kronor.

Detta är inget som framgår på vår hemsida, men det kan vara bra att känna till. I första hand är detta tänkt för medlemmar som gärna vill vara med men känner att de inte har råd. De vänder sig

i så fall till kansliet eller kassören.

Nu var tiden kommen för rapport från de olika arbets grupperna. Styrelsen hade i förväg bearbetat dem – med kompletteringar och rekommendationer.

Först ut var demokratigruppens arbete. Upprinnelsen var ett uppdrag att lägga fram konkreta förslag till förbundsstyrelsen och nästa års kongress på hur lokalavdelningarnas demokrati kan utvecklas och förbättras.

Styrelsen hade tillstyrkt många av de förslag som gruppen kommit fram till. Bland annat att uppmuntra idéutbyte mellan förtroendevalda lokalt och nationellt, utbildning i mötesteknik i samarbete med ABE, samt ett antal ändringar i stadgarna.

Det som vällade mest diskussion var att gruppen föreslagit att nya medlemmars namn och adress omedelbart ska meddelas lokalavdelning via e-post. Styrelsen menade att detta inte är möjligt med de tjänster som Föreningshuset erbjuder för tillfället, samt att det redan idag finns bra möjlighet genom att plocka ut de listor man kan få per lokalavdelning. Dock uppmuntrade styrelsen initiativ till att kontakta nya medlemmar lokalt – utan att man får e-post.

På grund av lokaldemokratigruppens rapport hade även styrelsen tagit fram förslag på reviderade förbundsstadgar, som beslutades under mötet.

Här fanns en fråga som debatterades mycket och det gällde bidraget till lokal-

avdelningarna. Demokratigruppen hade föreslagit en lydelse som "andel av medlemsavgiften", medan styrelsen försvarade den modell som finns idag. Man kom överens om en formulering att lokalavdelningen får ett av förbundet fastställt ekonomiskt bidrag baserat på medlemsantalet. Den modell vi har idag kan förändras i framtiden och är inte huggen i sten.

Kongressombud ska utses på årsmötet

Efter att förhandlingarna var avslutade på lördagen vid 16-tiden samlades ett 40-tal medlemmar till middag som hölls på hotell Anglais vid Stureplan.

Och efter middagen blev det pub för åtminstone några av deltagarna. Vid ölets intagande pratades det mycket om olika saker som engagerade. En hel del kontakter togs över lokalavdelningsgränserna, vilket var ett av syftena med att förlägga kongressen över två dagar.

När förhandlingarna åter startade på söndagsförmiddagen höll Göran Lambertz i klubban. Han är domare i högsta domstolen och känner Christer. Dock är han inte medlem i Humanisterna – ännu (sa han).

En intressant notering är att Morgan Johansson är ordförande i justistieutskottet och att vi under två dagar stått under ledning av två mycket höga representanter från det svenska rättsväsendet.

Förhandlingarna fortsatte med reviderade normalstadgar för lokalavdelningar.

Kongressen

Här var en mycket omdiskuterad fråga hur och när kongressombud ska utses. Till slut enades om att de ska utses på årsmötet. Årsmötet i en lokalavdelning ska ske under februari eller mars, dock senast tre veckor före kongressen.

Idégrupsarbetet fortsätter

En annan arbetsgrupp som lämnat sitt resultat var den som bearbetat frågan om lokalavdelningarnas ekonomi vid nybildning.

Efter mycket diskussion bestämdes att delningsbara tillgångar delas proportionellt efter antal medlemmar vid en delning av en lokalavdelning. Icke delningsbara tillgångar behålls av ursprungsavdelningen. Det som klassas som icke delningsbart är till exempel arv, donationer, icke utnyttjade kommunala bidrag, inventarier och fastigheter. Vid tveksamheter ska förbundsstyrelsen rådfrågas.

Den sista arbetsgruppen som lämnade sitt resultat var idégruppen. Fredrik Idevall, som varit sammankallande berättade att man fått många positiva reaktioner på gruppens arbete, men även negativa reaktioner. Gruppen och styrelsen föreslog att förlänga idégruppens arbete till kongressen 2013. Så blev också beslutet och styrelsen kommer nu att utse en projektledare och en referensgrupp som stöd till denne.

Efter denna punkt fortsatte sedan redovisning av motioner och övriga formalia. Motionerna behandlas i en separat artikel.

Verksamhetsplan och budget gick igenom och godkändes.

Valberedningen lade därefter fram sina förslag för de olika funktionärerna för nästa verksamhetsår, vilket inte vållade någon diskussion.

Allt hans med under tidspress

Fastän kongressen nu var två dagar lång var det problem att hinna med alla punkter. Tyvärr fick de sista motionerna inte den tid de kanske förtjänade att behandlas. Men alla punkter hans med och den nya styrelsen fick också tid att göra ett första konstituerande möte.

Då mötet avslutades tackades alla närvarande för att de kommit och de avgående styrelseledamöterna tackades också för den tid de varit med i styrelsearbetet.

Urban Jansson

Första dagens uppsättning med Kalle Persson, Morgan Johansson, mötesordförande, och Ellis Wohlner.

Foto: Lena Lindgren

Fredrik Idevall, Örebro, sammankallande för valberedningen.

S-O Andersson, Väst, ansvarig för insamlingen till Oum El Banine.

Ellis Wolner, tidigare vice ordförande, numera suppleant i styrelsen.

Urban Jansson, Väst, kassör i styrelsen fram till och med kongressen.

Foto: Lena Lindgren

Motionerna gicks igenom och vissa punkter var så jämna att votering begärdes.

17 motioner på kongressen

Motionerna behandlades under söndagen. Alla motioner inledes med att någon ur styrelsen presenterade styrelsens förslag till hur kongressen skulle förhålla sig till motionerna. Därefter följde eventuellt en debatt där flera deltog. Här följer en mycket kortfattad beskrivning av motionerna och vad som beslutades.

Motion 1

Förslag: Hedeniuspriset ska byta namn till Humanistpriset.

Beslut: Avslag. Priset kommer fortsättningsvis att heta Hedeniuspriset.

Motion 2

Förslag: Införande av "Barnets år" nästa mandatperiod. Med fokus på barnrättsfrågor.

Beslut: Bifall. Temaåret ska istället kallas

"Barnet i fokus".

Motion 3

Förslag: Nollvision för barnmisshandel. En kampanj som visar att vi driver frågan.

Beslut: Frågan är besvarad i och med svaret på motion 2.

Motion 4

Förslag: Humanisterna ska fokusera på mänskliga rättigheter. Mer fokuserat, och

att vi överväger att kalla oss en människorättsorganisation snarare än en livsåskådningsorganisation.

Beslut: Kongressen hänsköt frågan till idéprogramgruppen.

Motion 5

Förslag: Ett upprop för de humanistiska värdena. En kampanj under sommaren 2012.

Beslut: Avslag. Kongressen var positiv till

Kongressen

idén, men att det var omöjligt att genomföra en kampanj på så kort tid.

Motion 6

Förslag: En etisk plattform. En del gäller att etablera etisk policy för förbundet, en del att etablera öppet forum för debatt och en del att sammankalla en planeringsgrupp.

Beslut: Delar av förslaget bifölls och vissa delar hänsköts till idéprogramgruppen.

Motion 7

Förslag: Kommunera sekulärt. Visa att medlemskapet i Humanisterna är öppet för alla oavsett livsåskådning och som delar vår moraliska och politiska agenda. Beslut: Avslag i en ganska jämn omröstning.

Motion 8

Förslag: Prioritering av samlingskonferens och avveckling av ordförandekonferensen.

Beslut: Avslag. Även i fortsättningen ska vi satsa på ordförandekonferens, och i år hålla en ny samlingskonferens.

Motion 9

Förslag: Framtagning av studiematerial om olika betydelser av "offentligt" och "privat".

Beslut: Bifölls. Styrelsen får i uppdrag att ta fram en arbetsgrupp som ska arbeta med frågan, och resultatet ska införas i det befintliga studiematerialet.

Motion 10

Förslag: Införande av ett Dechargeutskott. (Förra året hade kongressen beslutat att införa ett sådant. Detta beslut togs endast med enkel majoritet, men inte det trefjärdedelars majoritet som hade behövts på en enda kongress. För att stadgeändringar i förbundet ska bli gällande måste det i så fall fattas under två kongresser.)

Beslut: Avslag.

Motion 11

Förslag: Ändring i idéprogrammets avsnitt om organdonation.

Beslut: Förslaget i motionen ska hanteras av idéprogramgruppen.

Motion 12

Förslag: Komplettering av idéprogrammet "Liv och integritet".

Beslut: Förslaget i motionen ska hanteras av idéprogramgruppen.

Motion 13

Förslag: Idéprogrammet på annat språk. Dels en version med lätt svenska och dels en på standardarabiska.

Beslut: I linje med idéprogramsgruppens förslag ska en lättare version (kortare) tas fram. Utredning görs vilka fler språk som kan komma i anspråk.

Motion 14

Förslag: Krav på stopp för svensk vapenexport. Dels stopp för militärt samarbete med Saudiarabien och dels ett slut på att

Sverige exporterar vapen.

Beslut: Avslag.

Motion 15

Förslag: Rätt till att få sprida aska från avlidna anhöriga.

Beslut: Frågan lämnas till ceremonigruppen (som bl.a. arbetar med begravingar) att utreda om detta är en av de frågor som förbundet ska driva.

Motion 16

Förslag: Utveckla medlemstidningen under nygammalt namn (Humanisten). Arvodering av redaktionens nyckelpersoner, ansvarig utgivare ska ej ingå i förbundsstyrelsen, samt tryck av större upplaga.

Beslut: Namnet HumanistInfo behålls under överskådlig framtid, redaktionens arbete ska i första hand utgöras av ideellt arbete. Ingen begränsning att ansvarig utgivare även ingår i styrelsen. Tryck av större upplag görs och ska göras även i framtiden.

Motion 17

Förslag: Krav på ändring av diskrimineringslagstiftningen så att en personlig övertygelse betraktas på samma sätt oavsett grund för denna (religion, ideologi eller personlig uppfattning). Samt att bekännandet till en religion ska skyddas, inte religionens innehåll.

Beslut: Bifölls.

Humanistisk konfirmation

Du är 15 år. Du håller på att bli vuxen. Det är ju en jättestor grej!
Men innan du ska börja tänka på pensionssparande och mellanmjölk
tänkte vi att du ska få åka på sommarens roligaste läger.

Ett konfirmationsläger utan religion!

Just det – nu har vi ett antal **gratisplatser** att erbjuda för familjer
med ekonomiskt begränsade resurser.

Vi ses i sommar!

Vecka 24, 15–21 juni

Linköping, www.valla.fhsk.se

Höör i Skåne, www.backagarden.se

Här finns vi:

www.humanisterna.se/konfirmation

konfirmation@humanisterna.se

Twitter @humkonf

facebook/humanistisk.konfirmation

Bok nu!
Få platser kvar

Läs mer och gör en anmälan på www.humanisterna.se/konfirmation

Barnet i fokus 2012

På Humanistkongressen blev det bestämt att fram till nästa kongress, 2013, ska barnet vara i fokus för vår verksamhet. Exakt vad detta kommer att innebära i praktiken är inte klart men Humanisterna kommer att gå ut mer i den offentliga debatten och genom opinionsbildning och folkbildning uppmärksamma alla barns rätt till sina mänskliga rättigheter.

Idén kom som en följd av den intensiva debatt som drogs igång i höstas med en artikel i DN som Humanisterna låg bakom vilken åter satte frågan om omskärelse av pojkar på dagordningen.

Med denna artikel blev det tydligt att Humanisterna har ett mycket viktigt tomrum att fylla. Utifrån humanistiska värden, kosmopolitiskt resonering och med ett universalistiskt grepp om de mänskliga rättigheterna lyfts problemområden rörande barn och deras rättigheter på ett sätt som generellt saknats i debatten. Med samma anda av solidaritet med barnet ser vi ytterligare områden där det viktiga arbetet med barns rättigheter behöver belysas och diskuteras utifrån Humanistiska värden.

Religiösa friskolor, andeutdrivning, sekter, hedersvåld och diskriminering av flickor är exempel på viktiga områden att fokusera på. Vi har inte kommit så långt vad gäller mänskliga rättigheter som vi kanske tror i Sverige. Att göra internationella jämförelser för att bagatellisera många barns situation i Sverige görs inte sällan för att slippa ta i viktiga frågor. Att jämföra sig med de sämsta prestationerna för att åberopa sin egen förträfflighet faller sällan i god jord hos åhörare på andra områden så varför ska mänskliga rättigheter vara ett undantag?

Det är emellertid även angeläget att poängtera det internationella perspektivet på dessa områden. Andeutdrivning är exempelvis ett fenomen som många barn i en del Afrikanska länder plågas av. Flickors ställning runt om i världen på grund av bland annat religiösa dogmer är ett annat område som förtjänar att gran-

Under hela 2012 kommer barnens rätt att vara i fokus för Humanisterna.

skas utan skygglappar av kulturrelativistisk karaktär. En del av Humanisternas barnfokus kommer alltså att handla om att lyfta internationella frågor.

Alla lokalavdelningar och engagerade Humanister har en viktig roll att spela gällande detta fokusområde. Alla barnrättsrelaterade frågor som ni ser på lokalnivå bör komma till förbundets kännedom för att lyftas såväl lokalt som nationellt.

Hur ser egentligen situationen ut för de barn som går i religiösa friskolor runt om i landet? Hur ser barnens situation ut beträffande immigration och mänskliga rättigheter i era hemkommuner? Hur arbetar socialtjänsten där ni bor med hedersnormer och det våld som kan komma där av? Det finns mycket att arbeta med och förhoppningen är att barn över hela landet där Humanisterna är aktiva hamnar i fokus.

HumanistInfo tar tacksamt emot material från ert arbete med barnet i fokus. Vi ser fram emot ett spännande och engagerande barnrätts år!

Emilia Ericson

Årets Sekularist i Storbritannien

HBT-aktivisten Peter Tatchell har av National Secular Society utsetts till Årets Sekularist i Storbritannien. Han har i över fyra årtionden varit en orädd kämpe för mänskliga rättigheter och sekularism. Samtidigt som han har utmanat religiös intolerans, och motsatt sig särskilda rättigheter för religiösa organisationer, har han försvarat allas rätt till tro och icke-tro.

I sitt tacktal framhöll Peter Tatchell: "Runt om i världen är den organiserade religionen det enskilt största hotet mot mänskliga rättigheter; särskilt mot kvinnors, HBT-människors, ateisters och religiösa minoritetsgruppers rättigheter".

Pink News 2012-03-19

Antihomolog i S:t Petersburg

Att vifta med en regnbågsflagga kan bli straffbart i S:t Petersburg ... då lagen mot "propaganda för homosexualitet" träder i kraft. Ortodoxa kyrkan vill att lagen ska gälla i hela Ryssland.

Dagens Nyheter 2012-03-14

Aborterna minskar inte längre

Antalet aborter som görs i världen minskade mellan 1995 och 2003 men denna nedåtgående trend har nu avstannat. Det visar det amerikanska forskningsinstitutet Guttmacher och WHO i en ny forskningsrapport som omfattar utvecklingen fram till 2008. En av förklaringarna är alltför liten tillgång till preventivmedel, särskilt i utvecklingsländerna.

– Rapporten visar att i de länder där det finns bra tillgång till preventivmedel och lagliga aborter är aborterna färre än i länder med strikt lagstiftning på området. Restriktiva abortlagar får inte ner aborttalen, det enda de gör är att öka kvinnornas utsatthet, säger Åsa Regné, RFSU:s generalsekreterare."

Ur ett pressmeddelande från RFSU 2012-01-19

Notiser

Norsk-syrisk HBT-aktivist utger biografisk roman

På Internationella kvinnodagen 8 mars presenterade den norsk-syriska HBT-aktivisten, feministen och humanisten Sara Mats Azmeh Rasmussen – numera verksam i Stockholm – den självbiografiska romanen "Skyggeferden" i Oslo. Den kan beställas från det norska förlaget Humanist. Romanen skildrar enligt förlaget "en uppväxt präglad av stränga könsroller och dogmatisk religion, och starten på en livslång frigörelsekamp". "Boken visar varför det är så viktigt att kritisera förtryck i alla religioner, också minoritetsreligioner", säger författaren.

Sara Mats Azmeh Rasmussen är i Norge känd som en stridbar motståndare till politisk islam. Hon har hungerstrejkat i protest mot den starka homofientligheten i denna religion, och på Internationella kvinnodagen 2009 brände hon sin slöja i protest mot islamiskt kvinnoförtryck.
Lars Torstensson

HBT-vänsterkristna sviker HBT-muslimer

Det är fascinerande att när folk i kristna samfund jobbar för jämställdhet och HBT-rättigheter får de stöd från både Humanisterna och de flesta liberaler, socialister och gröna. Rätt så.

Men när Humanisterna, HBT-personer som är emot kulturrelativism och andra ställer samma krav på muslimska samfund när det gäller att respektera jämställdhet, HBT-rättigheter, ett sekulariserat samhälle och rätten att 'häda' då kallar en del förvirrade vänstermänniskor (och några liberaler) det för 'främlingsfientlighet'. Attityden är att man inte kan ställa samma krav på muslimer som på kristna. Kristna är vuxna intelligenta människor som man kan ställa till svars men muslimer är tydligen som barn som man inte ska 'provocera'. Det om något är en rasistisk attityd.

Det skriver Bengt Held (liberal) 2012-03-08 i sin blogg Helds HBT-nyheter

Oum El Banine-gala

Lars Hector delade ut Gladjepriset: – Min beundran är gränslös, det är en ära att få delta i arbetet med att förverkliga visionerna runt Mme Mahjouba Edbouche!

Mme Mahjouba fick Gladjepriset

– Årets pristagare av Gladjepriset har utan att tänka alls på sig själv, ägnat sitt liv åt att rädda och hjälpa gravida kvinnor utan hjälp eller inget skydd. Jag ser henne som en Moder Theresa i våra dagar. Min beundran är gränslös, det är en ära att få delta i arbetet med att förverkliga visionerna runt Mme Mahjouba Edbouche, grundare av Oum El Banine!

Så kulminerade den välgörenhetsgala som i påskas hölls på teater Palladium i Malmö.

Från stand-up till opera!

Innan den känslosamma prisutdelningen hade en mängd kända artister avlöst varandra på scen. Bland många andra fanns Totte Wallin, Thomas Pettersson och Manuel Ferzenza med band. Från operans värld fanns Rickard Söderberg med flera från Malmöoperan, samt Marianne Mörck. Den sistnämnde i en oförgömlig pussduett med konferencier Peder Lamm, till "Putte, du är min ögonsten". Operetter och kupletter tolkades också av Lillemor Dahlqvist i fräck frack, käpp och hatt, som sig bör.

Humanisternas insamlingsverksamhet och insamlingsstiftelsen HumanistHjälpen var medarrangörer. Huvudarrangör var Gladjekällan, en insamlingsstiftelse

som drivs av Lars Hector, Malmö. Samme Lars Hector ingår i HumanistHjälpens styrelse, så han satt denna dag på dubbla teaterstolar.

En ny organisation

Dagen efter hölls ett seminarium om kvinnoförtryck och hedersvåld på samma teaterscen. Då hade Mme Mahjouba först gjort studiebesök på kvinnojouren i Malmö. Hon berättade om den inspiration hon fått under Sverigebesöket och hur den i Marocko ska omvandlas till handling. Hon tänker initiera en ny organisation för solidaritet med mödrar och barn i svåra omständigheter. Större och mer övergripande än Oum El Banine och ska omfatta alla ensamstående mödrar, inte bara de ogifta, berättade hon:

– Det finns många grupper av kvinnor som behandlas mycket illa. Fränskilda, fängelseänkor, änkor efter avlidna män, avskilda men inte skilda kvinnor... Och allt handlar om barn. Far kvinnorna illa, far barnen illa. Vi har alla ansvar för att barn inte far illa. Jag vill rikta ett särskilt tack till alla som gjort mitt besök här möjligt! Det har varit en stor och omtumlande upplevelse som gett mig nya krafter!

SO Andersson

Homosexuella stannar i garderoben på sina arbetsplatser

Många HBT (homosexuella, bisexuella och transsexuella) personer är fortfarande kvar i garderoben på arbetsplatsen vilket leder till en minskad känsla av välmående och ett tapp i produktiviteten på jobbet.

En konferens som hålls i Stockholm kommer att erbjuda företag och organisationer goda råd om hur man bäst tar tillvara på styrkorna i att ha en mångsidig arbetsplats.

En mångsidig kombination av anställda är bra för såväl företaget som arbetsmiljön. Trots det känner många HBT-personer att de inte kan vara öppna med sin sexualitet. Det visar resultaten av en undersökning som Q-Factor utfört bland 1 280 HBT-personer i Danmark. Man kan anta att resultaten kan appliceras på arbetsplatser i hela Norden då länderna i denna region har många likheter. Q-Factor har även påbörjat en liknande undersökning runt svenska arbetsplatser och resultatet kommer att presenteras under konferensen.

– Inom Norden är det väldigt ovanligt med direkta trakasserier eller diskriminering, men det kan ändå kännas svårt att stå ut från mängden. Endast omkring hälften av de tillfrågade är helt öppna med sin sexuella läggning på arbetsplatsen. Särskilt anställda i 30- och 40-årsåldern är öppna med sin sexualitet medan yngre och äldre ofta håller sin HBT-status för sig själv. Svaren visar tydligt att de som stannar kvar i garderoben använder mycket energi åt att försöka fortsätta hålla det hemligt och är därför mindre produktiva, säger Pernille Steckhahn-Strohmer från Q-Factor

Många isolerar sig själva

Hon understryker att det inte handlar om kollegor som pratar sex på lunchrasten.

– Det är vanligt att prata med sina kollegor om vad man exempelvis har gjort under helgen. Här undviker HBT-personer att använda sig av ”han” eller ”hon” när de berättar om sin partner – eller så isolerar de sig själva så att de inte ska be-

höva prata om livet utanför arbetsplatsen. Om de istället kunde vara sig själva, skulle de känna sig som en del i gemenskapen och kunna fokusera mer på sitt jobb istället för att oroa sig över vilken sorts information som har lämnats ut till olika kollegor, fortsätter Pernille Steckhahn-Strohmer.

En av de anställda som valt att hålla sin sexuella läggning hemlig är en 24-årig man som jobbar på ett nordiskt servicebolag i Sverige.

– Mina kollegor har uttryckt avsky över homosexuella som kysser varandra och även skämtat om homosexuella stereotyper. Med de homofobiska kommentarerna vågar jag inte komma ut, säger 24-åringen, som vill vara anonym. Han nämner även att han inte känner till någon kollega som kommit ut som han skulle kunna se upp till som förebild.

Resultaten från Q-Factors undersökning i Danmark visar att företag uppnår en högre lojalitet genom att explicit främja en integrering av homosexuella, bisexuella och transsexuella. Ett exempel är när ett företag sponsrar eller deltar i ett offentligt HBT-event eller har en öppen HBT-person i ledningen som fungerar som förebild.

Konferens i Stockholm

I augusti öppnas dörrarna till den första nordiska konferensen och jobbmässan som belyser strategier och verktyg som företag kan använda för att dra nytta av

styrkan i en mångsidig arbetsplats där homosexuella, bisexuella och transsexuella känner sig fria att vara sig själva. Namnet på konferensen är ”Nordic LGBT Workplace Forum & Career Fair” och den kommer att hållas på Stockholmsmässan den 2 och 3 augusti 2012.

– Om ett företag kan bryta ner såväl synliga som osynliga hinder så kommer det att bli en mer attraktiv och intressant arbetsplats. Därmed kan företaget välja bland de mest talangfulla personerna på arbetsmarknaden och samtidigt behålla den kompetens de redan har. En situation utan förlorare, säger Pernille Steckhahn-Strohmer.

FAKTA

- Q-Factor är en non-profit organisation i Odense, Danmark och som arbetar för mer jämställda arbetsplatser med fokus på folk i HBT-gruppen. HBT-personer representerar fem till tio procent av den totala populationen. www.qfactor.dk.

- Nordic LGBT Workplace Forum & Career Fair riktar sig mot offentliga såväl som privatägda organisationer. Besök www.nordic-lgbt-workplace.org eller sök efter Nordic LGBT Workplace Forum på Facebook. Den svenska versionen av undersökningen återfinns på www.surveymonkey.com/s/Svenska-HBT-Arbeitsplats.

Kritisk syn på myt och religion

En avgörande förändring i hur vi betraktar religionen – och då främst judendom och kristendom – kom med den förut-sättningslösa granskningen av dess s. k. heliga skrifter.

Framåt 1800-talet började man titta mer noggrant på tillkomsthistorien, vem, när, var och hur något hade satts på pränt – och i vilket syfte. Detta gjorde att de bibliska berättelserna och dess huvudrolls-innehavare blev som deltagare i vilket historiskt sammanhang – eller i vilken saga – som helst. Inte ens den påstådde gudasonen Jesus har gått fri från att ifrågasättas – och har han förresten funnits över huvudtaget?

En vetenskaplig förståelse av de gamla bibliska berättelserna ställer dem i en ny dager, något som ofta är väldigt spännande och befriande att ta del av. I ett humanistiskt perspektiv öppnar sig därmed chansen att förklara skeendet på ett rationellt sätt och skingra de mytiska dimmorna. Kritisk forskning kan bl. a. leda fram till att helt naturliga orsaker presenteras till fenomen som tidigare, när de ingått i en religiös kontext, beskrivits som underverk eller magi. Med förut-sättningslös analys kan motsägelser på ett helt annat sätt uppdagas och missförstånd rättas till – något som t. ex. ännu är i princip omöjligt inom islam i förhållande till läsning av Koranen, som anses ofelbar och alltså ej kunna innehålla kontradiktioner eller några oriktiga påståenden.

Vidare kan man med en mer kritisk belysning avslöja mycket i Bibeln, som bestående av myter och propaganda. Vad vet vi egentligen om Abraham, Jakob, Moses och Jesus – deras liv och bedrifter? Ofta behandlas händelser och personer långt tillbaka i en tid som vi saknar annan, oberoende dokumentation ifrån.

Vad som förut tagits för äkta historisk-skrivning, kan nu omtolkas till symboliska berättelser med politiska syften, vilket troligen ligger betydligt närmare sanningen. Fram till våra dagar är det i stort sett uteslutande kristna (och judiska) exegeter och teologer, människor med ett mycket specifikt intresse, som bedrivit

Noaks Ark är den del av Gamla Testamentet som vi numera vet är en myt.

forskning på området. Dessa har inte satt det förut-sättningslösa, vetenskapliga sanningssökandet, utan stärkandet av tron – den religiösa förklaringen av texterna – i främsta rummet.

Myter och legender

Länge dominerade också den forskning, arkeologiska utgrävningar och tolkningar av fynd, som försiggick i Palestina med omnejd från 1800-talet och framåt av troende personer som s. a. s. hade spaden i den ena handen och Bibeln i den andra. Man hittade då inget annat än de svar med relation till den heliga texten som man önskade eller lade helt sonika undan andra fynd som egentligen kunde vara mer intressanta för att rekonstruera historien om vad som faktiskt en gång hände. Man lät sig begränsas av den historia man såg som sin uppgift att bekräfta, i stället för att ifrågasätta och pröva om den var riktig eller eventuellt kunna finna nya spår till historien. Det var mer lockande om man

kunde meddela att man hittat rester av t. ex. Noaks ark eller Moses stentavlor, än göra upptäckter runt brister eller orimligheter i Bibeln – något man gärna uteslöt.

Bland annat av denna anledning vet vi betydligt mindre om de samtida filisterna, som rörde sig i samma område, än vad vi känner till om hebréerna. De förra har inte efterlämnat några skrifter och det blev deras motståndare som gav sin version av den kamp som tydligen utspelade sig, i form av en hjältesaga (David och Goliat). På detta sätt blir Bibeln mer ett hinder i jakten på en verklig förståelse av historien – om den tillåts styra över vad vi är intresserade av att veta och få bekräftat – snarare än att vi tar oss an uppgiften med ett öppet sinnelag.

Kvaliteten både på de textmässiga och arkeologiska undersökningarna har utvecklats efter hand, i takt med att det kritiska medvetandet har ökat. Vi vet numera att den äldre judiska historia som presenteras i det Gamla Testamentet ned-

Staffan Gunnarson är idéhistoriker, frilansande skribent och föreläsare m.m. Mångårigt aktiv inom svensk, norsk och internationell humaniströrelse. Sitter sedan 2009 som vicepresident i den Europeiska Humanistfederationen.

tecknades först på 500-600-talet fvt. Detta är många århundraden efter David och Salomos kungariket och långt mer än tusen år efter Abraham och mycket avlägsen även den tid då Moses ska ha levat, c:a 1400 år fvt. Kan vi vara säkra på att detta ens avhandlar någon verklig historia och inte endast varit avsett att skapa en tradition för att legitimera en viss maktordning med sin bestämda moralsyn?

Man visste kanske inte vad som hade hänt i det förflutna, mer än enstaka fragment. En blandning av legender, myter och konstruerade berättelser fick då bilda den grund som de judiska folket kunde enas kring för att bygga ett stabilt samhälle. Vad som var historiskt sant eller inte blev inte det primära.

Hittills har man exempelvis inte kunna finna rester av det rike som David skulle ha regerat över – vilket kan tyda på att Bibeln åtminstone överdriver dess storhet. Vem Moses var är mycket tveksamt, historien motsägelsefull. Noak och Abraham än mer. Anakronismer i Gamla testamentet stärker också tvivlet på händelserns äkthet. Kameler som packdjur anges till över tusen år före deras introduktion, likaså talas om mynt i tider långt innan dessa togs i bruk. Uppenbarligen har man beskrivit detaljer i sin egen tid, men hänfört till händelser som skulle ha ägt rum i historien, men vad visste man egentligen om dessa? Ungefär som om vi skulle låta Gustav Vasa åka motorcykel eller ge Michelangelo en dator att fixa grafiken med.

Gåtan Jesus

Bristen på historisk evidens för Jesus kommer kanske med tiden att placera honom i samma kategori som andra mytiska gestalter och legender, likt den schweiziske, medeltida nationalhjälten Wilhelm Tell, som numera avfärdas som helt uppdiiktad – också denna knyter inom sina fiktiva ramar på ett snarlikt sätt

an till historiska sammanhang och verkliga personer.

Att en sådan berättelse har upprätt hållits under lång tid är inget tillräckligt skäl för att hålla den för sann. Vi skulle antagligen om vi för första gången hörde en historia lik den om Jesus, förmedlad av urinvånarna från en främmande kultur, direkt avfärda den som en typisk myt, med sitt i stora delar standardinnehåll för gudasöner och Messiasfigurer.

Den nytestamentlige experten Bart Ehrmans aktuella bok ”Did Jesus Exist? The Historical Argument for Jesus of Nazareth” lär inte mildra den växande skepticiseringen. Av debatten att döma så tycks Ehrmans verk bestå av överraskande dåliga, välkända och redan vederlagda argument. Den svenske författaren och bloggaren Roger Viklund beskriver t. ex. Ehrman som att han ”inte har bemött ’mytikernas’ argument utan blott förvanskningar av argumenten”. Viklund står själv bakom boken ”Den Jesus som aldrig funnits” och mytiker kallas alltså de som ifrågasätter Jesus existens utifrån det bristande stödet i samtida källor och problemen med att verifiera den ofta motsägelsefulla berättelse som finns om honom i de fyra evangelierna.

Alvar Ellegård, Viklund m. fl. har pekat på det problematiska i att se Jesus som en person vilken faktiskt levde ett jordiskt liv fram till c:a år 30 vt. Detta efter att ha läst Paulus, den som är först ut och egentligen instiftar kristendomen. Denne berättar nämligen ingenting om Jesus ursprung, hans lära och mirakler, bara att han skulle ha blivit avrättad och uppenbarat sig för honom som himmelsk gestalt. Markus, Matteus och övriga kommer först efter år 70, kanske inte förrän år 100 vt med sina mer fylliga berättelser, men de bygger i hög grad på varandra och kan inte säkert vidimeras av någon annan.

Traditionen tycks dyka upp alltför sent

och ur intet. De bryter också mot bilden hos Paulus, som inte refererar till innehållet i evangelieberättelsen i sina brev, ens när han borde för att understryka sina poänger. Detta är onekligen märkligt. De få utomkristna källorna från första århundradet är fragmentariska, knappast äkta och innehåller ej förstahandsuppgifter.

Samtida krönikörer skriver om andra rebelleddare, folk med messiasanspråk och predikanter som t. ex. Johannes Döparen (med sin biroll i NT), så varför tar de inte upp Jesus? Var han så obetydlig, trots att han startade en världsreligion och sågs som ett så stort hot av både romerska och judiska myndigheter att han måste avrättas? Varför skrev inte någon av hans lärjungar ned hans historia, medan minnet var färskt? Varför skulle Paulus, som aldrig träffade honom, bli den som långt senare lanserade honom, men utan att hänvisa till vad han faktiskt gjorde eller hur han levat?

En fullt möjlig hypotes blir därför att någon slags förlaga i det förgångna kan ha använts som Messiasämne och förekommit i uppbarelser och andra föreställningar hos en judisk sekt fram till Paulus omvändelse. De bekräftade att Kristus var kommen och sista dagarna nära. Så många som möjligt skulle frälsas. Yttersta dagen uteblev, Messias dök inte upp. Vad göra nu, vem har vi väntat på? Paulus korsfäste Jesus placerades efter gissningar in i tiden före hans frälsning. Man lade till att han i livet uppfyllde alla profetior, la kända visdomsord från olika håll i munnen på honom, drog paralleller till Dionysos, Askleipos, Mithraskulten etc och vips hade vi en övertygande berättelse, evangeliet, med sina inexacta tidsangivelser, schematiska personteckningar och diffusa geografi. Man gav folk vad de förväntade av en Messias och resten är historia, som det brukar heta.

Notiser

Svaghet och rätt

Frågan om svaghet och rätt är vad striden om det postkoloniala indignationsprivilegiet handlar om. Ska man försvara "den svagas" perspektiv oavsett vad den svaga företar sig eller ska man söka "det rätta" även om risken att anklagas för kulturarrogans är stor?

Lena Andersson i en kolumn i Dagens Nyheter, 2012-03-10

Avskräckande kulturdebatt

Varför skulle någon bry sig om skribenter som inte kan skilja mellan tyckande och tänkande, mellan att sätta etiketter och att argumentera?

... som tycker att Lars Vilks får skylla sig själv när islamisterna jagar honom, medan däremot Jan Myrdal förtjänar respekt för sin förståelse av Pol Pot. I själva verket är deras insatser för samhällsdebatten att jämföra med Bermudatriangelns betydelse för sjöfarten.

Dilsa Demirbag-Sten i en krönika i Dagens Nyheter 2012-03-01

Gudstro minskar

Gudstro minskar långsamt globalt visar en studie, "Belief About God Across Time and Countries", släppt av University of Chicago 2012-04-17. Data kommer från 20 länder där enkäter om gudstro har utförts minst två gånger sedan 1991. Medan 47 procent av människor äldre än 68 säger sig vara säkra på Guds existens är motsvarande siffra för de under 28 år endast 26 procent"

Patrik Lindenfors i Humanistbloggen 2012-04-19

Tvinga inte Estelle att fördöma islam

Idag finns inga grundlagshinder för en svensk regent att vara nazist, kommunist eller brottsling. Vad som däremot är förbjudet är att inte tro på Gud, eller att kalla Gud för Deus, Jahve eller Allah. Med tanke på alla fördomar som ateister, judar, katoliker och nu muslimer utsätts för i vårt land är förbudet helt orimligt.

Ledare i Dagens Nyheter 2012-02-26

Aktiviteter i lokalavdelningarna

Föreläsningsserie i Göteborg

Frölunda Kulturhus i Göteborg har under våren haft en intressant föreläsningsserie, i vilken två ledande humanister har medverkat, Lena Andersson, författare och Per Kornhall, representant från ROS, Rådgivning om sekter.

"Vad grubblar Lena Andersson på?"

Så löd rubriken på det ena föredraget. Andersson, som är författare och DN-kolumnist, berättade om sina tankar kring klass, kön, gruppidentiteter och kosmopolitism. Hennes huvudtanke var att staten bör försvara individuella rättigheter och inte grupprättigheter. Alla människor har olika identiteter, menade hon, som de bör kunna ompröva och lämna till förmån för andra. Identitetspolitik läser fast dem vid vissa identiteter, och det bör inte vara statens uppgift. Om staten hyllar människors skillnader, och uppvärderar vissa kulturer och religioner, så får den samtidigt problem med andra kulturer och religioner, som också vill bli uppvärderade.

Staten bör därför följa en jämlikhetsprincip, ansåg Andersson. När privilegier ges bör det vara sådana som alla efterfrågar, och på områden som utbildning, vård och omsorg. Syftet bör inte vara att upprätta skillnader utan att ta bort skillnader.

I civilsamhället ska människor däremot fritt kunna odla sina olikheter, på gott och ont.

Per Kornhall om Livets Ords sekterism

"Varför vill man så gärna tro?" frågade sig läraren Per Kornhall, som också är avhoppare från Livets Ord i Uppsala, i det andra föredraget. Han syftade framför allt på varför medlemskap i sekter lockar. Som svar pekade han på att man får en stark upplevelse av frälsning och bekräftelse. Det finns klara paralleller mellan sektmedlemskap och förälskelse. Man slipper tänka själv och ta eget ansvar.

Men man förlorar också mycket: sin personliga frihet, vänner utanför sekten och djupare relationer och reflektioner, eftersom alla förutsätts vara lyckliga, och problem sopas under mattan. Till sist förlorar man också sig själv, menade Kornhall.

Ledarna manipulerar medlemmarna för att få makt över dem, och tankekontrollen är central i sekterna. Kornhall beskrev hur den genomfördes när han själv var verksam i Livets Ord på 1980- och

Foto: Bertil Johansson

Per Kornhall, ROS Rådgivning om sekter, pratade under en av dagarna i föreläsningsserien.

1990-talen, då rörelsen visserligen var mer extrem än den är idag. Ulf Ekman uppgavs ha fått sin ledande position av Gud. Invändningar mot hans ledarskap ansågs därför härröra från djävulen. Man intalade församlingen att denne sänder tankar in i människornas hjärnor, som det gäller att stå emot. En kristen övertygelse, förklarade man, utgör inget skydd mot demonisk påverkan; tvärtom är kristna särskilt utsatta för sådan. Dessutom skrämde man folk genom att hävda att Gud har dödat personer som propagerat mot Livets Ord. Därigenom förmådde man medlemmarna att själva kontrollera sina tankar, och censurera bort sådana uppfattningar som ledningen ogillade.

Manipulationen inbegrep ekonomiskt utnyttjande. Frestelsen att lägga ett lågt belopp i stället för ett högt i kollekten beskrevs som ett exempel på Satans verk. De troende fick höra att om de skänkte 10 gånger mer än de brukade skulle Gud ge dem 100 gånger mer tillbaka!

De demoniserade också bokstavligen sina motståndare, ungefär som på medeltiden, och hela samhällets välgång sades vara beroende av Livets Ords framgång. "Socialismen är inte en ideologi, den är en andemakt", förklarade Ulf Ekman 1988. Livets Ord höll också böner för att "driva ut den socialistiska demonen ur Sverige". Vid vissa möten rådde ren krigsstämning!

Medlemmar i Livets Ord har vunnit inflytande i kristdemokraterna, där de sprider sina idéer, och propagerar mot homosexualitet och abort. Flera är också aktiva i antiabortorganisationen "Ja till Livet". På så sätt blir Livets Ord-sekterismen även en destruktiv kraft i politiken.

Lars Torstensson

Torbjörn Tännsjö pratade om det svåra ämnet eutanasi (dödshjälp).

Föredrag om eutanasi i Uppsala

Humanisterna Uppsala arrangerade ett offentligt föredrag med Torbjörn Tännsjö om eutanasi (dödshjälp), i Universitetshuset, den 26 mars.

Tännsjö gjorde ett trevligt och smått humoristiskt intryck. Han diskuterade lugnt och kunnigt kring detta svåra ämne. Torbjörn Tännsjö menar att vi inte bör frukta dödshjälp, en åsikt som han framför utförligt i exempelvis tidskriften Sans

nr 3/2011.

Föredraget var uppenbarligen uppskattat, flera av de minst 50 åhörarna ställde många frågor under den efterföljande frågestunden.

Humanisterna Uppsala hade ett bokbord på plats. Tännsjö välkomnades och avtackades av styrelseledamot Anders Nordström.

Svante Nevéus

Populär studiecirkel i Uddevalla

Jag skickade, med hjälp av Humanisternas medlemsregister, ut en intresseförfrågan till berörda i omgivningen om att starta en studiecirkel i humanism. Till min förvåning visade det sig att c:a en tredjedel var mycket intresserade. Ett tiotal Humanister har nu träffats varannan vecka under några månader i ABF:s lokaler. Vi tar varje gång upp ett tema t.ex. humanistisk livssyn, kunskap/vetenskap, etik/moral, feminism och humanism. Som studiematerial och "hemläxa" använder vi "Tro

och vetande 2.0" med studiehandledning. Samtal och tankar flödar fritt och spontant och under stor entusiasm från alla deltagare och tiden går fort. Vi kommer att fortsätta till hösten.

Kan verkligen rekommendera att prova på detta upplägg. Jag tror att det just bland våra medlemmar finns ett behov av att få testa och samtala kring sina humanistiska värderingar. Varför inte göra ett startförsök till hösten.

Sture Boström

HEF Fritänkarna nu enbart Fritänkarna

På sitt årsmöte i april beslöt Human-Etiska Föreningen – Fritänkarna, den mindre sekulärhumanistiska sammanslutningen, att i fortsättningen bara kalla sig Fritänkarna.

Lars Torstensson

Hederskulturen tolereras – flickor mördas

Jag hävdar att det finns en kulturellt grundad rasism som jagar framför allt unga flickor i hederns namn. Dessa flickor har levt med en omgivning där de anses förråda sin kultur om de inte lever som familjen kräver. Gifta sig med någon från en annan kultur eller religion får de inte. Detta är kulturell rasism. Genom att det blundas för det lever hederskulturen vidare – och fler mord begås.

Sara, Pela, Fadime, Abbas, Jian och nu Maria. Morden är ett resultat av hederskulturen, men även av missriktad välvilja från det övriga samhällets sida. Integrationspolitiken inte bara tolererar hedersnormerna, utan stödjer dessutom dem som bär upp hedersnormerna med skattemedel. Allt i toleransens namn.

Bahareh Andersson, kvinnoamördnare och ordförande i Nätverket mot hedersvåld. på Newsmill 2012-04-25

Övergrepp på barn måste stoppas

Borås tingsrätt har friat samtliga åtalade som anklagats för djävulsutdrivning på ett barn. Det är inte första gången som barn i Sverige utsatts för fasansfulla övergrepp i religionsfrihetens namn och säkerligen inte heller den sista. Exorcism/utdrivning av onda andar förekommer fortfarande inom vissa trossamfund och katolska kyrkan.

Finns det ingen företrädare för trossamfunden som utan omsvep kan säga ifrån att barn inte får kränkas i religionsfrihetens namn? Och att djävulsutdrivning är en vidskeplig kvarleva från medeltiden som inte har med religionsfrihet att göra!"

Margö Ingvardsson på DN Debatt 2012-04-22

Därför anmälde vi Seglora Smedja

Angående debatten om Seglora Smedja skriver Börlin Frisch och Gunnarson att "Seglora smedja har i vår anmälts av Humanisterna till domkapitlet för att angivligen ha kränkt många av våra anhängare".

Tyvärr är det en missuppfattning, det är inte därför Humanisterna författade en skrivelse till domkapitlet. Inte heller har denna skrivelse någonting med yttrandefriheten att göra. Syftet var någonting helt annat; att pröva om kyrkans egen policy, principer och värdegrund gäller lika för alla livsåskådningar, eller bara för vissa. Domkapitlets yttrande har också klargjort läget. Inom kyrkan gäller dubbla måttstockar. Våra syften med skrivelsen (det finns flera) är till fullo framgångsrikt uppnådda.

Bakgrunden till projektet:

Den 7 mars lämnade Humanisterna en skrivelse till Svenska kyrkans domkapitel i Stockholms stift. I skrivelsen ställde vi fyra frågor runt Seglora Smedjas verksamhet;

1. Vi önskar att domkapitlet prövar om det är förenligt med Helle Kleins uppdrag som präst att driva kampanj mot andra livsåskådningar än den egna kristna.

2. Vi önskar att domkapitlet prövar om det är förenligt med Helle Kleins uppdrag som präst att vara ansvarig utgivare för en nättidning och sajt som inte följer god publicistisk sed och pressetik, utan ägnar sig åt att misskreditera personer, grupper och andra livsåskådningar än den kristna.

3. Vi önskar att domkapitlet prövar om det är förenligt med Svenska kyrkans värdegrund att finansiera Seglora Smedjas publicistiska verksamhet.

4. Vi önskar att domkapitlet prövar lämpligheten i att prästkandidaten Petter Zachrisson fördomsfullt och respektlöst dömer en annan livsåskådning än den egna kristna.

Domkapitlets svar lyder:

"Domkapitlet gör bedömningen att det Helle Klein yttrat är inom ramen för hennes yttrandefrihet och att det inte står i strid med det hon avgivit i vigningslöften".

Domkapitlet väljer alltså att ducka för tre av fyra frågor vi ställt, för att istället

svara på något som aldrig varit ifrågasatt. Att Seglora Smedjas publicistiska verksamhet ryms inom ramen för yttrandefriheten är självklart och ingen har hävdats något annat. Hade vi ansett att så inte var fallet hade vi anmält till justitiekanslern och inte till domkapitlet.

Däremot klagas en sak i yttrandet: Det är förenligt med prästers uppgifter att beskriva andra livsåskådningar än den kristna i svepande, generaliserande och fördomsfulla termer. Om det ryms inom kyrkans värdegrund att påstå att andra livsåskådningar är främlingsfientliga är det rimligen också fritt fram för kyrkans representanter att till exempel hävda att "islam är antisemitiskt" eller "buddhismen är homofobisk", trots att även dessa uttalanden är både generaliserande och fördomsfulla.

Detta ger relief åt kyrkans vackra ord om respektfull livsåskådningsdialog. Vi kan dra slutsatsen att vi inte mer kommer att höra kritiska angrepp av typen att "humanister drar alla kristna över en kam", för vi antar att lika villkor ska gälla för alla, oavsett livsåskådning?

Innan jag mera detaljerat redovisar avsikterna med skrivelsen vill jag börja med att förklara vilka syften som *inte* ligger bakom den.

Menar Humanisterna att Helle Klein eller Seglora Smedja inte ska få skriva nedlåtande och fördomsfullt om andra livsåskådningar än den egna kristna?

Nej. Yttrandefriheten gäller dem som alla andra, och den inkluderar (förstås) rätten att sprida okunniga, kränkande, fördomsfulla eller svepande generaliseringar. Så länge de inte bryter mot lagen om hets mot folkgrupp får de givetvis publicera vad de vill. Och ingen har heller påstått att de gått över gränsen för vad yttrandefriheten tillåter. Vår fråga gällde om det var förenligt med kyrkans värdegrund eller inte.

Betyder skrivelsen att Humanisterna erkänner domkapitlet och Svenska kyrkan som en auktoritet i detta ärende?

Naturligtvis inte. Vi har inte efterfrågat domkapitlets yttrande i någon juridisk mening eller på något sätt som Humanisterna har att förhålla sig till. Däremot an-

ser vi att domkapitlet är en auktoritet i det interna system som råder inom Svenska kyrkan. Och det är i den funktionen vi riktar oss till dem.

Betyder skrivelsen att Humanisterna känner sig kränkta av Seglora Smedja och deras kampanjer mot Humanisterna?

Nej, vi är vana vid hård kritik och är inte benägna att ta till ordet "kränkt" för egen del. Vi vet också att betydligt värre saker förekommer i kommentarsfält och i bloggar i båda riktningar. Vi menar dock i vår skrivelse att Seglora Smedja håller sig med dubbla måttstockar för vad man får skriva om andra livsåskådningar. De formulerar sig nedsättande om en livsåskådning (sekulär humanism) på ett sätt som de knappast skulle göra om andra livsåskådningar (t. ex. buddhism, hinduism, islam). Domkapitlet har nu bekräftat att dessa dubbla måttstockar är förenligt med kyrkans värdegrund.

Varför konsulterar vi då domkapitlet, som vi inte har någon relation till i övrigt och knappast erkänner som auktoritet?

Låt mig förklara med ett tankeexperiment; anta att jag är engagerad i en offentlig debatt med någon representant för ett politiskt parti, det kan vara Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Folkpartiet eller vilket politiskt parti som helst. Anta vidare att denna partirepresentant uttalar något som jag svårligen kan tro är förenligt med hela partiets linje i frågan. Givetvis kan jag då vända mig till partiledare eller partistyrelse och ställa frågan: Ligger detta uttalande från er representant i linje med vad partiet tycker, eller uttalar denna person en ståndpunkt som står i strid med partiets uppfattning?

Svaret på den frågan kan vara mycket intressant, alldeles oavsett om jag själv delar partiets eller partirepresentantens uppfattning eller ingendera.

Skälen för vår skrivelse:

- För det första ville vi alltså pröva om Seglora Smedjas sätt att formulera sig om andra livsåskådningar än den egna kristna är förenlig med Svenska kyrkans värdegrund.

Vi har sedan länge fått höra att Svenska kyrkan har en ekumenisk och respektfull syn på dialog mellan olika religioner och

till domkapitlet

Foto: Seglora Smedja

Helle Klein

Foto: Svenska kyrkan

Anna-Karin Hammar

andra livsåskådningar.

Många projekt för ”religionsdialog” pågår inom kyrkan. Med vår skrivelse vill vi få klarhet i om Seglora Smedjas förhållningssätt till sekulär humanism är förenlig med denna värdegrund.

- För det andra: Genom en skrivelse till domkapitlet måste Svenska kyrkan förhålla sig till det faktum att sekulär humanism är en etablerad livsåskådning med en betydande spridning i vårt land.

Sekulär humanism är inte bara ett gudsförnekande som kyrkan i förminskande ordalag kan avfärda som ”ateisterna” eller till och med ”nyateisterna” (trots att ateismen har en långt tidigare historia än kristendomen). Många religiöst anknutna debattörer i Sverige vill så förtvivlat gärna definiera den sekulära humanismen i termer av vad vi inte tror på: förutom ”ateisterna”, ”de som inte tror på något”, ”antireligiösa”, ”religionskritiker” etc.

Men man hamnar helt fel om man definierar livsåskådningar genom vad de inte tror på. Annars kan vi tvingas definiera islam som t ex ”de som inte tror att Jesus är Guds son”. Det är visserligen sant i sak, men det är en oerhört fattig och intellektuellt ohederlig definition av islam, en livsåskådning som omfattar så mycket mer. Och detsamma gäller givetvis sekulär humanism. Vi som är humanister tror att världen är naturlig snarare än övernaturlig, att godhet kommer inifrån snarare

än uppifrån och att människan är myndig i förhållande till av människan skapade idéer om Gud(ar) och Guds vilja. Bland annat.

Det har skrivits hyllmeter filosofisk litteratur om sekulär humanism, och nu är det väl ändå dags att Svenska kyrkan erkänner denna livsåskådning som en samtalspartner snarare än ett slagträ, precis som andra samtalspartner som islam, judendom, buddhism etc. Hur menar annars Svenska kyrkan att dess idé om tolerans och respekt för andra livsåskådningar än den egna ska påverka verksamheten och ledande företrädares handlande?

- För det tredje frågar vi i skrivelsen till domkapitlet om Seglora Smedja är en så pass lämplig representant för Svenska kyrkans idéer att den bör understödjas med stora belopp av kyrkans medel.

Givetvis är det bra med mångfald och bred diskussion, men nog är denna fråga intressant att ställa: Skulle kyrkan skicka pengar till en kristen nättidning som talade på samma sätt om islam som Seglora Smedja gör om sekulär humanism?

Skulle Svenska kyrkan finansiera en nättidning som publicerade texter som hävdar att ”buddhismen är homofobisk” eller ”islam är antisemitiskt”. Nej, knappast. Man skulle med rätta avvisa sådana grovt fördomsfulla och svepande uttalanden. Därför har vi varit nyfikna på om samma respekt bör visas den sekulära humanismen, eller om uttalanden som att den är ”en främlingsfientlig ideologi” anses vara helt rimlig retorik i det offentliga samtalet om andra livsåskådningar än den kristna. Alla har nog förstått vad vi anser, men detta ville vi få prövat av domkapitlet. Seglora Smedja stöds också av Stockholms stad och studieförbundet Sensus med stora belopp.

- För det fjärde var vår anmälan till domkapitlet en blinkning till prästen Anna-Karin Hammar (förra ärkebiskopens K G Hammars syster) som från kyrkokansliet i Uppsala har satt i system att skicka brev och anmälningar med synpunkter på vad olika personer får tycka och göra.

Nu senast har Anna-Karin Hammar skrivit till statsrådet Erik Ullenhag med

krav på Bengt Westerbergs avgång från uppdraget som regeringsutredare för att han är sekulär humanist och har tagit ställning för barns rätt att själva välja om de vill omskäras eller inte. Att Westerberg numera ingår i Humanisternas styrelse föranleder sannolikt till fler anmälningar från Hammar. Hon har tidigare anmält prästen Annika Borg till domkapitlet och frågat om det är förenligt med hennes roll som präst att medverka i en sekulär tankesmedja (bestående av representanter för kristendom, judendom, islam och sekulär humanism) som förespråkar ett samhälle som vilar på sekulär politik och etik i upplysningens anda.

Vi humanister hade nog trott att det fanns ett brett stöd för att ett pluralistiskt samhälle måste vila på en sekulär politisk och etisk grund. Men där misstog vi oss. Anna-Karin Hammars anmälan mottogs i många kretsar, även inom kyrkan, med en viss munterhet. Det var då som idén om Humanisternas skrivelse till domkapitlet föddes.

Lite humor och förmåga att se på tillvaron lite från sidan ibland skadar väl inte, även om vårt samhällsengagemang är djupt seriöst och äkta. Jag och flera med mig upplevde Hammars ”Borg-Fri Tanke-anmälan” närmast ”montpypt-honsk”, ungefär som när SSU agerade i debatten om religiösa friskolor genom att ansöka hos Skolverket om att få starta en socialistisk friskola. SSU hade givetvis ingen intention att verkligen driva en sådan skola, men när de fick avslag kunde de inför offentligheten ställa den berättigade frågan: varför går det bra att driva skolor baserade på ideologier med övernaturliga inslag, men inte baserat på ideologier utan övernaturliga inslag?

Det finns de som ogärna ser att denna bild av vår rörelse träder fram och vill pränta in sin egen i stället. Vi får nog vara både påhittiga och oortodoxa(!) för att bli framgångsrika i att själva formulera berättelsen om vad vi står för.

Christer Sturmark,
ordförande Humanisterna

Prinsessan Estelles dop

Så har alltså Sverige fått en ny prinsessa som enligt successionsordningen ska genomgå/genomgått sitt obligatoriska dop eftersom hon, i likhet med det övriga kungahuset, saknar religionsfrihet. Hon måste alltså enligt nämnda ordning tillhöra Svenska kyrkan, trots att denna inte längre är någon statskyrka och bekänna sig till den Augsburgska trosbekännelsen i 1593 års betydelse vari bl.a. både katoliker och muhammedaner fördöms. Denna trosparagraf ville vår nuvarande kung själv ha kvar: För Sverige i tiden var det ja. Själv tycker jag detta är otidsenligt, liksom egentligen hela monarkin. Den är en predemokratisk kvarleva och jag hör till dem som anser att den borde avskaffas. I en fullständig demokrati ska det inte finnas några ärftliga ämbeten.

Medan vi väntar på att Sverige ska bli moget för republik kan vi åtminstone avskaffa trosparagrafen i successionsord-

ningen. Likaväl som kungahuset ska stå utanför politiken ska det stå utanför religionen, särskilt som vi inte längre har någon statskyrka. Ett gentemot båda dessa saker neutralt kungahus skulle i varje fall bättre representera dagens, inte minst religiöst och livsåskådningsmässigt mångfacetterade Sverige.

För oss övriga svenskar som omfattas av religionsfriheten är dopet däremot inte obligatoriskt (och det är ingen namngivningsceremoni om det nu är någon som fortfarande tror det). Även föräldrar som anser sig vara troende kristna tycker jag borde avstå från att klistra sin religion på dem och som spädbarn för små att tillfråga ansluta dem till en kyrka.

Och absolut inte bara för att ett kungligt barn döpts. Er religiösa uppfattning är er. Låt barnen själva, när de mognat och funderat igenom dessa saker, komma fram till en egen tro eller livsåskådning,

religiös eller ej. Man kan döpa sig även som vuxen om man kommer fram till att man vill omfatta den kristna religionen. Vuxendop är egentligen det enda rätta. Om spädbarn ska döpas ska det inte vara medlemsgrundande.

Barn har ingen religion. Det finns inga kristna barn, muslimska barn, judiska barn etc. bara barn till föräldrar med respektive religion. En önskedröm skulle vara att föräldrar slutar att etikettera (inte minst den judiska och muslimska omskärelsen) och indoktrinera barnen med sin religion utan låter dem välja själva, då blir de fria att förhoppningsvis välja vetenskap, förnuft och den sekulära livsåskådningen humanism i stället för vidskepelse i form av någon religion.

U. F. W. Löfgren
Humanist och republikan

Humanistisk sommarvecka 2–6 juli

Vad innebär det att vara humanist i dagens samhälle? Vad är en humanistisk livssyn? Hur formas vår personlighet? Kunskap – behöver vi den, var söker vi den? Hur växer moralen fram? Varför tror många på ödet, gudar eller andra övernaturliga krafter?

Var hittar man inspiration till ”det goda livet”? Finns det icke-religiösa ceremonier

vid de stora händelserna i våra liv?

Du kommer att träffa människor med olika bakgrund och erfarenheter men med ett gemensamt intresse av att få veta mer om humanismen.

Vi varvar översikter med diskussioner, gruppsamtal och presentation av aktuell litteratur. Och vi kopplar av med utflykter och kvällssamvaro.

Sommarveckan arrangeras den **2–6 juli, 2012** av Humanisterna i samverkan med Åsa folkhögskola i Sköldinge, Södermanland (www.asa.fhsk.se).

Ledare: Lasse Höglund och Ylva Eliasson

Läs mer på stockholmsavdelningens blogg:

<http://humstockholm.wordpress.com/humanisternas-sommarvecka>

**Boka
nu!**

Kostnad: 3 200 kr inkl. helpension vid Åsa folkhögskola.

Anmälan till och mer information från Ylva Eliasson, e-post: ulfva@one.se

Respekt mellan tro och vetande är omöjligt

I HumanistInfo nr 1/2012 manar Bertil Örneklint till humanistisk solidaritet och kamp mot kyrkan. Han saknar nutida kritiker av Hedenius kaliber. Att vi inte får slappna av i vår religionskritik är riktigt, men jag undrar om ens Hedenius själv hade funnit det mödan värd att angripa kyrkan av idag så som han gjorde på sin tid.

Statskyrkan är avskaffad, även om rester dröjer sig kvar. Där kyrkan är särskilt gynnad av staten genom tilldelning av status som myndighet vid exempelvis krishantering och begravningsväsende, är det befogat med kritik. Denna drabbar dock främst staten, som utnyttjar kyrkan, och är inte religionskritik.

För det andra tycks kyrkan i stort sett ha övergivit kristendomen. Förre ärkebiskop K G Hammar sade t. ex. att ”man måste inte tro på något särskilt för att vara kristen.” Man kan med rätta kritisera kyrkan för en sådan populistisk hållningslöshet, men vart kommer man med det? Andra uppfattar den bara som tolerans.

Humanisterna hörs visserligen i debatten idag, men vi begränsas av att ett fåtal av våra medlemmar är aktiva och dessa på ideell basis. Därför är det viktigt att vi använder våra krafter på det sätt som bäst gagnar humanismen i Sverige.

För det första bör vi prioritera målen för vår kritik. Vad ska vi då kritisera om

inte Svenska kyrkan? Där någon predikar inskränkningar i mänskliga fri- och rättigheter, där ska vi självklart finnas, men även andra religioner bör belysas, liksom irrläror som antroposofi och homeopati. Det finns gott om värdigare mål för vår kritik.

För det andra är religionskritik inte vår enda uppgift. I Amsterdamdeklarationen står det: ”Vår primära uppgift är att på enklaste sätt uppmärksamma människor på vad humanismen kan innebära och vilka förpliktelser den ger för dem.” Humanismen betonar inte enbart förnuft enligt deklarationen, som även nämner t. ex. etik, demokrati och mänskliga rättigheter, personlig frihet med socialt ansvar, kreativitet och konst. Detta är den humanism som lockar mig, som kan få mig att känna solidaritet och delaktighet, som skulle kunna bli en ”kristendomens efterföljare”.

Vad är det då som hindrar oss från att slå igenom på bredden och djupet så som en gång kristendomen? En del av svaret ligger troligen i vår mediala framtoning som religionskritiker och inte mycket mer. Då och då skiner den positiva humanismen igenom, men den dominerande bilden av oss tycks vara ”rabiata ateister”.

Om vi kan förändra den bilden kan fler upptäcka humanismen som livsåskådning. Då krävs det att vi visar upp

några av de positiva egenskaper som kristendomen med mer eller mindre rätt anses stå för: förståelse, förlåtelse*, respekt för individen. Ödmjukhet, ja – men inte undfallenhet.

Detta kan vi bjuda på utan att göra de eftergifter som upprör Örneklint. Man måste inte respektera en individs åsikter för att visa individen själv respekt – man kan kritisera med förståelse och respekt för dem som gjort ett personligt val, eller tålmod och sympati för dem som in-doktrinerats eller duperats till att köpa ett oreflekterat livsåskådningspaket.

Respekt mellan tro och vetande är omöjligt, ja. Det som är möjligt – rentav nödvändigt – är respekt mellan människor. En sådan respekt vinner man genom att själv visa den. Då får man mer gehör för sina åsikter, även för kritik.

Vi behöver inte ägna våra krafter åt att bekämpa statsburet religiöst förtryck. Vi kan ta det moraliska ledarskap som Timmerby och Gunnarson efterlyser**. Sekularismen har trots allt övertaget i Sverige idag. Låt oss använda detta historiska undantagstillstånd och kämpa för att få humanismen en gång för alla erkänd som den icke-religiösa livsåskådning den är!

Peder Palmstierna

* Se mitt inlägg i HumanistInfo nr 4/2011.

** HumanistInfo nr 1/2012.

**EN KATASTROF SKER PÅ EN
SEKUND. VI KAN SKICKA
EN OPERATIONSSAL INOM
NÅGRA TIMMAR.**

I katastrofsituationer hänger allt på att agera snabbt.

Hjälp oss att vara i ständig beredskap så att vi kan rädda fler liv. Sms:a **LÄKARE** till **72970** så skänker du 50 kr eller gå in på lakareutangranser.se för att ge din gåva. Tack.

Jag, hjärnan

I sin bok "Kort om medvetandet" diskuterar Susan Blackmore frågan om "vem eller vad är jag?". Hon menar att ett svar som "jag är min hjärna" inte är tillräckligt, eftersom ingen upplever sig som sin egen hjärna. Det har hon säkert rätt i men vad vi "upplever" måste inte alltid vara vad som faktiskt är.

Mycket av det som sker omkring oss kan uppfattas på ett visst sätt av en person men på ett helt annat sätt av någon annan, även om de varit med om och "upplevt" samma sak. De kan också vara hundra procentigt eniga om vad de "upplevt" men ändå ha helt fel. Ett paradexempel på detta är vår upplevelse av att solen går upp i öster och ner i väster trots att solen faktiskt står stilla, medan jorden rör sig. Det vet vi numera men för femhundra år sedan vara alla övertygade om att deras upplevelser av att solen roterade kring jorden var korrekta. Ändå var de felaktiga.

Mot den här bakgrunden är det inte självklart att en ståndpunkt måste vara fel för att den inte överensstämmer med våra egna eller andras upplevelser. Man måste alltså inte föreställa sig att något djupt obegripligt, mystiskt och svåråtkomligt ligger bakom begreppen "jag" och "medvetande". Enkla svar på till synes komplicerade frågor kan mycket väl vara riktiga. Jorden rör sig faktiskt, även om vi inte upplever det så.

Att spekulera kring frågan om vad medvetandet är och hur det kommer sig att var och en av oss upplever sig själv som "jag" kan naturligtvis ha sitt intresse. Man kan också spekulera i hur man varit om man levit i en annan tid under andra omständigheter och fötts av andra föräldrar. Skulle jag då varit en annan och hur hade jag i så fall varit? Sådant fantiserande leder oss in i absurdum för om jag inte varit den jag är, hade jag heller inte varit någon annan för jag är det som förekommer och pågår i den hjärna som finns i mitt huvud.

Varför uttrycker jag mig så konstigt? - "Hjärna som finns i mitt huvud", det är väl detsamma som "min hjärna" skulle nog de flesta säga, men är det så? Enligt min mening finns det inget "jag" som äger "min" hjärna. Det är hjärnan som är jag och som till sitt förfogande har en kropp

försedd med sensorer av olika slag (öron, ögon m fl) och operativa system som ben, armar och inre organ för att förse hjärnan med det den behöver för att kunna tänka, känna, drömma, fantisera, m m. Samt för att utföra rörelser och förmedla sig med omvärlden.

Det finns inget "jag" som styr hjärnan. Den styr sig själv och de fysiska funktioner den förfogar över. Hur den gör detta är ett ytterst spännande forskningsfält.

Skulle då det här betyda att vi bara är ett slags robotar? - Inte alls. Vad som händer i människohjärnor är oerhört många och simultant pågående processer. Information i form av data forslas på miljarder olika vägar från en plats till en annan, processas, värderas, väljs eller förkastas, minns eller glöms, i ett oerhört komplicerat system och på ett i det närmaste helt oförutbestämt sätt.

Dessa processer kan vi kalla tankar, fantasier, drömmar och känslor, som ger oss upplevelser av smärta, sorg, lycka, välbefinnande m m. Allt detta sker i hjärnan. Om vi skadar foten, gör det ont. Om vi kapar av den onda foten, gör det fortfarande ont. I foten? - Nej, i hjärnan som projicerar det onda till foten för det är därifrån signalerna kom och som hjärnan uppfattade som smärta. Det är i hjärnan vi upplever smärtan - även den icke fysiska - inte i hjärtat eller någon annan kroppsdelen. Detta kan nog de allra flesta hålla med om. Det är heller inte så konstigt för det är hjärnorna som sitter i våra huvuden som är vi och om våra kroppar skadas är det vi som upplever att det gör ont.

På alla andra områden än inom kirurgins är hjärnans förmåga att uppleva smärta en förutsättning för vår överlevnad. Smärtan signalerar fara. Ju större och omedelbarare fara, desto större smärta. Råkar vi få handen i elden rycker vi genast tillbaka den. Hjärnan agerar blixtnabbt för att rädda ett av sina viktigaste verktyg. Det som flertalet skulle kalla "jag" har inte tillfrågats. Hjärnan har agerat snabbt, utan att tänka och på eget bevåg.

I andra situationer har hjärnan mer tid att överlägga med sig själv, att väga för- och nackdelar med olika tillvägagångssätt. Hjärnan tänker, jag tänker, vi tänker. Vi tänker exakt likadant hjärnan och jag.

Susan Blackmore, författare.

Vari skulle skillnaden bestå?

Skulle nu detta vara att degradera människan till den gråa, mjuka massa som sitter i hennes skalle? Är det som ovan sagts ett uttryck för en materialistisk livssyn? - Nej, inte alls. Tvärtom. Det är att bejaka det faktum att vi är våra tankar, våra minnen, våra värderingar, våra känslor, våra fantasier och vanföreställningar samt allt annat som ryms och dväls i de hjärnor som är vi.

Det är att bejaka föreställningen att en människa i allt väsentligt är en spirituell eller om man så vill andlig varelse med förmåga att tänka, känna, lida, älska, osv. Det är dessa processer som tillsammans utgör livet. Att bejaka denna föreställning är alltså att bejaka livet.

Människans kropp är av inget annat värde än att tjäna hjärnans intressen och behov. Detta tycks vi alla vara överens om (med undantag för ett fåtal kannibaler). För när hjärnan slocknat vad gör man då med det som är kvar av vår kropp? Den bränns eller grävs ner.

Är det då så svårt att tänka sig att det vid sidan om hjärnan inte skulle finnas ett "jag", att hjärnan inte skulle ha ett "jag" att konsultera? Det är det säkerligen för många. Man kan naturligtvis fråga sig hur hjärnan själv kan skilja mellan rätt och fel. Vad är samvetet och var sitter det? - Svaret är lika enkelt som frågorna är svåra. Samvetet är uttryck för vars och

ens grundläggande värderingar som formats genom intryck och egna reflexioner. Allt detta finns i hjärnan. Var skulle det annars finnas?

För religiösa människor är frågan om samvetet naturligtvis mycket mera komplicerad än så, men det kan jag inte förklara. Det får jag lämna till dem. - Vad som är allra svårast för många med det jag ovan sagt är nog ändå den närliggande slutsatsen att mänskligt liv består av de processer m.m. som sker i hjärnan och därför beror av att denna fungerar. När så inte längre är fallet, när varje form av hjärnprocess upphört och hjärncellerna dött, då är också livet slut. Även detta är rätt allmänt vedertaget, men frågan om livet efter döden är ingalunda död. Vad händer med mig, med mitt "jag", min "själ"?

De processer som sker i en levande mänsklig hjärna är av andlig, spirituellt, icke-materiell natur. Varje människas minnen, tankar, värderingar, förhoppningar, osv tagna tillsammans utgör hennes personlighet. Om man vill, kan man kalla denna hennes själ. Så länge hjärnan fungerar, finns denna "själ" som naturligtvis också kan förändra sig över tiden. Men på vilken grund kan vi hävda att

den skulle vara tidlös?

En levande mänsklig hjärna kan frambringa oerhört mycket av såväl andlig som konkret natur, exempelvis i form av konstverk av olika slag. Den kan skapa mycket gott men också mycket ont. Sådant är livet. Men i alla sina abstrakta processer och funktioner är varje hjärna beroende av sina kemo-fysio-biologiska förutsättningar i form av miljarder hjärnceller förbundna med varandra i ett nätverk av nerver och synapser.

Liv är det som utspelar sig i en hjärnas processer, i hennes tankar, känslor, m.m. - Cogito et amo, ergo vivo! Och det är jag hjärnan som lever och upplever, inte något "jag" vid sidan om, som på något mystiskt sätt skulle kunna frigöra sig från de fjättrar som begränsar hjärnans andliga processer och aktiviteter och vandra iväg på eget håll, när hjärnan slutat fungera.

När man upphört att föreställa sig ett "jag" som skulle vara något annat eller något förmer än det som sker i hjärnan, då blir begreppet "medvetande" mindre obegripligt. Det som inte finns i hjärnan är vi omedvetna om. Det allra mesta av det som hjärnan tagit till sig hålls inte aktuellt utan skjuts undan eller förträngs men finns likväl kvar i hjärnans "under-

medvetna". Härifrån kan det eventuellt medvetet lyftas fram till eller ändå flyta upp bland sådant som hjärnan för tillfället arbetar med. När hjärnan får en knock-out eller sövs ner av en narkosläkare blir du medvetslös. Behöver det vara så mycket svårare än så?

Ja, naturligtvis. Om man är hjärnforskare och söker utröna hur hjärnan arbetar, hur tankar "föds", hur intryck tas emot, sorteras, värderas och kombineras i relation till andra intryck och egna tankar, hur värderingar skapas och känslor m.m. Allt detta är ju oerhört komplicerat och fantastiskt fascinerande utan att vara mystiskt. Men när medvetandet kommer på tal, verkar det nästan alltid som om det skulle vara något mystiskt med det.

För egen del tror jag att flertalet av oss ganska väl vet vad vi är medvetna om men är tämligen osäkra på vad som finns i vårt undermedvetna. Kanske är det denna osäkerhet som lockat många till att se något mystiskt med själva medvetandet och därtill något övernaturligt, bl a till stöd för religiösa föreställningar om att det skulle finnas något slags universellt medvetande.

Hans Christian Cars

Moraliskt ledarskap från det civila samhället

Jag läser med tillfredsställelse artikeln av Magnus Timmerby och Staffan Gunnarson i HumanistInfo nr 1/2012 om att Humanisterna bör visa moraliskt ledarskap.

Jag har länge tänkt i dessa banor. Det råder brist på offentlig moralisk diskussion och ledarskap i Sverige. För en stor majoritet av oss svenskar så utgör inte kyrkan längre någon moralisk auktoritet, och så har det varit ett bra tag nu. Men ingen annan har på allvar tagit kyrkans plats, det har uppstått ett vakuum.

I viss mån, och med varierande framgång, försöker politiker och statliga myndigheter med opinionsbildande uppdrag ta ett moraliskt ledarskap. Jag tror dock

att detta i de flesta fall är olyckligt. Vi behöver ett moraliskt ledarskap från det civila samhället, som är fristående från staten och partipolitiken. Om det moraliska ledarskapet huvudsakligen kommer ifrån staten och partipolitiken riskerar vi gå mot ett totalitärt samhälle.

Humanisterna borde vara synnerligen lämpade att träda in och ta detta moraliska ledarskap. Vi är fristående från staten och partipolitiken, vi har en stor kompetens inom filosofi och etik, och vi har också ett behov av att bredda vår verksamhet. Det skulle gynna både Humanisterna och Sverige.

Jag har bara en invändning mot Tim-

merbys och Gunnarsons artikel, och det är när de skriver om mål att reformera lagar. Jag menar att moraliskt ledarskap i huvudsak bör handla om hur man bör agera inom ramen för de lagar vi har. Att stifta och reformera lagar är politik, och det är något annat.

Naturligtvis bör Humanisterna även verka för att få vissa lagar reformerade. Men det moraliska ledarskapet bör inte (åtminstone inte huvudsakligen) handla om lagar eller politisk opinionsbildning.

Mikael Ståldal

Tankar om en mer pragmatisk humanism

Jag läser i HumanistInfo nr 1/2012 om arbetet med Humanisternas nya idéprogram. Jag läser också kommentaren skriven av Magnus Timmerby och Staffan Gunnarsson.

I kommentaren till idéprogrammet ligger tonvikten mycket på det motstånd emot just religiösa och övernaturliga tankegångar som Humanisterna står för, något jag själv skriver under på helt och fullt. Religiös tro och humanism skär sig ofta med varandra, men för den skull ska man inte förringa de punkter där de faktiskt konvergerar. Självklart ska inte humanismen göra avkall på sina övertygelser och sitt fokus på människan som utgångspunkt för etik och moral, och självklart ska vi fortsätta bekämpa de destruktiva religiösa dogmer som bidrar till att föra mänskligheten bakåt istället för framåt.

Men att ignorera och avfärda tankar och idéer enbart för att de kommer från religiöst håll anser jag vara fel, då man borde se till tankar och idéers innehåll och verkan istället för deras ursprung. Ett sådant mer pragmatiskt synsätt är ibland att föredra framför ett rent ideologiskt.

Frågan är alltså: om två människor har i stort sett samma tankar och mål angående exempelvis etik och moral, måste då deras skilda tro om var denna etik/moral kommer ifrån nödvändigtvis vara ett hinder för samarbete? Enligt mig är ursprunget till den mänskliga moralen i många avseenden irrelevant när det gäller att applicera dito moral på mänskligt

liv och tänkande. Moralens ursprung är naturligtvis relevant i vissa typer av existentiella diskussioner, och Humanisterna bör självklart vara tydliga med sin ideologiska ståndpunkt, men när det gäller uppbyggnaden av ett gott samhälle är det kanske mer konstruktivt att fokusera på just konsekvenserna av moralen.

Det vore oerhört olyckligt om viktiga och användbara tankar och idéer gick förlorade enbart för att de råkade vara grundade i religiösa värderingar och därför ab initio avfärdades som irrationella eller pseudovetenskapliga, när de i själva verket inte nödvändigtvis behöver vara det. Kanske borde Humanisterna inte vara så kategoriskt emot religionen, för att undvika att stänga ute människor som annars vore villiga att delta i Humanisternas kamp för ett välmående och rationellt samhälle.

Ett rationellt tänkande leder ofta (eller kanske alltid?) till ett ateistiskt tänkande, så i praktiken blir Humanisterna kanske ändå ett ateistiskt förbund. Men rationalism i sig tar inte ställning vare sig för eller emot religionen, den syftar endast till själva tänkandet och inte de slutsatser tänkandet leder till. Humanismen borde på samma sätt vara neutral när det gäller religiösa ställningstaganden, då den endast borde se till vad som är bäst för människor, oavsett vad detta goda består i (men notera att jag med det inte menar att vi inte borde uttala oss om religion eller fortsätta motsätta oss negativa religiösa inverknings).

En sann humanist ställer inte några

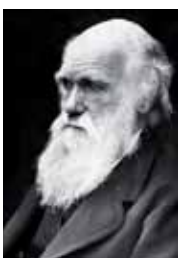
krav på vad människor ska tro på, en sann humanist syftar till att låta människor tro på vad de själva vill så länge de inte skadar någon annan. Frångår man denna tanke så riskerar Humanisterna att i framtiden bli ett minst lika dogmatiskt samfund som vilken religiös inriktning som helst.

Jag är själv både ateist och naturalist, men det är långt ifrån det viktigaste i mitt liv, och faktiskt helt irrelevant när det kommer till min humanism. Min ateism definierar mig inte, den säger ingenting om vem jag är eller vad jag tror på. Vad jag faktiskt tror på: rationalism, skepticism och humanism är vad som definierar mig som person. Men min poäng är att dessa typer av "trosartiklar" inte är förbehållna Humanisterna, utan kan återfinnas i många olika delar av samhället och hos vitt skilda personer med olika trosuppfattningar.

Det är dags att sluta skilja på människor som är medlemmar i förbundet och "de andra" som inte är det, och istället på allvar börja tänka på alla människor i samhället som potentiella bidragsgivare till det humanistiska projektet. Det inkluderar även de människor som inte tänker exakt som vi, och som kanske aldrig kommer att göra det.

Tanken om ett rationellt, produktivt och välmående samhälle är enligt mig alltför viktigt för att offras på den ideologiska kampens altare.

Karl Henrik Karlsson

Vad betyder Charles Darwin för dig?

Thomas Bodström
Advokat och författare

– Utvecklingsläran. Det är det ord jag kommer att tänka på. Det som först slår en är ju arternas överlevnad och hur hänsynslös naturen kan vara.

Årsmötet var mycket givande. Bland annat antogs ett idéprogram med fokus på positiv humanism och moral och etik.

Spännande diskussioner på ungt årsmöte

Unga Humanister hade i april 2012 sitt årsmöte. Årsmötet slog rekord i antalet inkomna motioner, som kom att behandla bland annat demokratibegreppet, mänskliga rättigheter, polygami och feminism. De spännande diskussionerna ledde fram till att Unga Humanister nu har ett färdigt idéprogram. Årsmötet gav också styrelsen i uppdrag att närmare kommentera och förtydliga punkterna i idéprogrammet under kommande verksamhetsår.

Ordföranden Jessica Schedvin konstaterade att förbundet nu har tusen medlemmar och sex lokalföreningar. Under året kommer därför förbundet kunna få del av statliga stöd på samma villkor som andra ungdomsorganisationer. Under årsmötet fick ombuden även en hälsning i sjungande form från vår norska systerorganisation Humanistisk ungdom.

Jessica Schedvin fick förnyat förtroende som ordförande, och till styrelsen i övrigt valdes Felicia Gilljam, Anders Ekman, Fredrik Bränström, Henrik Forsner, Staffan Betné, Carl Jakobsson och Ralf Damaschke.

Ralf Damaschke talar inför de samlade ombuden samtidigt som mötesordförande Per Pettersson antecknar.

för en fritänkande ungdom

Förbundsordförande
Jessica Schedvin
jessica.schedvin@unghum.se
tel: 0733-896 153

Vice ordförande
Ralf Damaschke
ralf.damaschke@unghum.se

Kontaktperson i Falun
Cameron Wemyss
cameron.wemyss@gmail.com

Lokalordförande i Göteborg
Simon Klein
91simonklein@gmail.com

Lokalordförande i Stockholm
Magnus Nordlander
magnus@nordlander.se

Kontaktperson i Umeå
Sebastian Jenneteg
jenneteg@gmail.com

Kontaktperson i Örebro
Oskar Lindgren
lindgren.oskar@gmail.com

Kansli
kansli@unghum.se

Gilla oss på Facebook
www.facebook.com/unghum

Kolla in vår hemsida
www.unghum.se

Stöd verksamheten

Vi har beslutat att införa stödmedlemskap, vilket innebär att du som är äldre än 30 år eller inte är student kan stödja vår verksamhet och benämnas som stödmedlem. Det enda du behöver göra är att sätta in 250 kr på PG 468853-7. Glöm inte att skriva ditt namn och e-postadress, så kommer vi att kontakta dig. Om du är stödmedlem kommer du att få inbjudningar till större arrangemang som vi anordnar och eventuella nyhetsbrev.

Alla bidrag är varmt välkomna!

Kommentar

Christer Sturmark, ordförande

Nytt humanistiskt kongressår

Så var vårens kongress genomförd. Under kompetent ledning av riksdagsledamoten Morgan Johansson och domaren i Högsta domstolen Göran Lambertz hölls Humanisternas första tvådagarskongress den 28–29 april.

Personligen tycker jag det var den trevligaste och mest stimulerande kongressen hittills under mina år som ordförande i Humanisterna. God stämning, tankeväckande diskussioner och en trevlig middag med ombud och andra på lördagkvällen. Med ny energi går vi in i en ny mandatperiod.

Debatten om omskärelse har fortsatt med oförminskad styrka sen vår DN-debattartikel i slutet av förra året. En av undertecknarna av den artikeln, Bengt Westerberg, har sedan dess också tagit plats i vår styrelse.

Humanisterna har i dagsläget en nolltillväxt. Vi får hela tiden nya medlemmar, men det är ungefär lika många som väljer att inte förnya sitt medlemskap. Det är i och för sig inget ovanligt att etablerade föreningar inte växer, de flesta minskar snarare, så ser den allmänna trenden ut i samhället. Så Humanisterna står sig ganska bra.

Humanisternas framgång mäts heller inte enbart i antalet medlemmar, utan i

vilket genomslag vi har i samhällsdebatten och vår förmåga och kraft att påverka och förändra i samhället. Där har vi tveklöst ett oproportionerligt stort inflytande. Men givetvis ska vi fortsätta att växa. Genom att bli ännu bättre på att formulera en positiv humanism, driva viktiga frågor och en bra verksamhet.

Jag har på senare tid lekt med tanken på att införa möjligheten till ett årligt sponsorskap i Humaniströrelsen; Möjligheten att bli ”Humanistvän” genom att sponsra oss med 365 kr per år (samma kostnad som medlemskap). Att vara Humanistvän är inget medlemskap och berättigar inte till deltagande i den demokratiska processen, årsmöten eller kongresser.

Tanken är istället den, att de som delar vår moraliska och politiska agenda utan vara sekulär humanist i filosofisk mening kan sponsra oss utan att för den skull ta ställning filosofiskt för sekulär humanism. Jag möter ganska ofta personer som säger saker som ”Humanisterna gör ett fantastiskt jobb, men jag vill inte kalla mig ateist. Jag kanske inte tror på Gud, men jag tror på någonting”. Sådana kommentarer är vanliga, varför inte öppna upp för dessa personer att stödja oss ekonomiskt?

Givetvis kan en sponsor närsomhelst konvertera sitt bidrag till ett medlemskap. Vem vet, kanske får vi en rad humanistkonvertiter efter ett tag! Låt mig veta vad ni tycker om idén, skriv en rad till medlem@humanisterna.se och berätta!

Det är också dags för staten att bli sekulär på riktigt. Vi har i en skrivelse till regeringen begärt en utredning som ska se över ”den svenska lagen om stöd till trossamfund”, så att den blir livsåskådningsneutral. Det är bara en tidsfråga innan vi vinner den kampen.

Jag tror inte Humanisterna har nått vår maximala potential. Tvärtom. Jag tror vi har en mycket stor potential för många fler människor i vårt land. Men vi måste då bli relevanta för många fler. Det är därför hela vår verksamhet är så viktig. Vi deltar i samhällsdebatten inom många olika frågor, men vi har också en omfattande social verksamhet, studiecirklar, seminarier, sekulära ceremonier, humanistisk konfirmation för ungdomar, sommarkurser, välgörenhet med mera. Summan av allt detta är Humanisterna och sekulär humanism i praktiken.

Jag vill önska alla medlemmar en riktigt god sommar!

Konsert för humanism

Sedan några månader tillbaka är vi en grupp Humanister som har diskuterat att på sikt anordna Sveriges första konsert för att positivt främja humanismen som livsåskådning.

Allt ligger fortfarande på planeringsstadiet, men huvudtanken är följande: artister och band, av samtliga genrer, som ser sig som humanister och känner ett engagemang i mänskliga rättigheter och sekulära värden, är välkomna att delta i detta musikevent.

Det kan bli ett samarrangemang mellan olika föreningar, t.ex. Humanisterna, Unga Humanister och Vetenskap och Folkbildning med flera. Platsen är inte bestämd, men om det blir en större konsert är Stockholm förmodligen naturligt. Det är dock inte uteslutet att det kan ske mindre konserter, anordnat av lokalavdelningar, till att börja med. Vi har också diskuterat att eventuellt överskott kan gå till HumanistHjälpen.

Vill du vara med och bidra?

För att dessa idéer ska bli verklighet behövs det fler engagerade krafter över hela landet. För att diskutera ämnet har det skapats en facebookgrupp: www.facebook.com/groups/Humkonserten/ och ett konto på twitter: [@KonHum](https://twitter.com/KonHum).

Diskutera gärna denna fråga i lokalavdelningarna.

Välkomna till gruppen!

Kontaktpersoner:

Patrice Vincentie
nous25@hushmail.com
Ulf Gustafsson
ulfgg1@gmail.com

Ny lokalavdelning: Östergötland

Hur länge har du varit medlem?

Jag har varit medlem i ganska exakt två år.

Varför har ni bildats?

Vi var faktiskt lite avundsjuka på Humanisterna Stockholms stora utbud av föreläsningar och andra aktiviteter. Vi bildades med förhoppningen att kunna bidra till spridandet av humanismen och folkbilda allmänheten.

Vad tänker ni göra framöver?

Vi anordnar pubkvällar i Linköping och Norrköping och smider planer för att anordna ett par föreläsningar med kända namn. Håll koll i kalendariet på www.humanisterna.se!

Adam Lagerqvist, ordförande Östergötland.

Nya lokala ordförande

Lokalavdelning Jönköping
Sune Enbjärde

Lokalavdelning Södertälje
Peder Edström

Lokalavdelning Väst
Sune Kronlid

Lokala aktiviteter

Tänk på att du som medlem själv kan ta initiativet till lokala träffar med andra humanister där du bor. Det kanske till och med kan vara fröet till en egen lokalavdelning? Eller bara en trevlig gemenskap med likasinnade.

Skicka e-post till kansli@humanisterna.se och berätta om dina idéer så meddelar vi medlemmar i ditt område att de kan höra av sig till dig!

Humanisterna

Organisationsnr: 802009-5348

www.humanisterna.se

e-post: info@humanisterna.se

Kansli: Humanisterna,
c/o Föreningshuset Sedab AB,
Virkesvägen 26, 120 30 Stockholm
Tel. 08-55 60 61 48
Plusgiro: 66 36 59-1

e-post:
humanisterna@foreningshuset.se

Lokalavdelningar

Humanisterna Gotland
Ordförande: Ulf Ekvall
ulf.ekvall@humanisterna.se

Humanisterna Jönköping
Kontaktperson: Sune Enbjärde
jonkoping@humanisterna.se

Humanisterna Kalmar
Ordförande: Desiree Liljevall
desiree.liljevall@humanisterna.se

Humanisterna Stockholm
Ordförande: Lars Höglund
stockholm@humanisterna.se

Humanisterna Syd
Ordförande: Gunnar Hjert
syd@humanisterna.se

Humanisterna Södertälje
Ordförande: Peder Edström
peder.edstrom@humanisterna.se

Humanisterna Umeå
Kontaktperson: Lars Nilsson
tel: 070-655 86 69
umea@humanisterna.se

Humanisterna Uppsala
Ordförande: Anders Martinsson
tel. 0709-13 63 23
upsala@humanisterna.se

Humanisterna Värmland
Ordförande: Dag Nordmark
dag.nordmark@humanisterna.se

Humanisterna Väst
Kontaktperson: Urban Jansson
vast@humanisterna.se

Humanisterna Örebro
Ordförande: Fredrik Idevall
tel. 070-572 63 69
orebro@humanisterna.se

Humanisterna Östergötland
Ordförande: Adam Lagerqvist
ostergotland@humanisterna.se

HUMANISTERNA

Livsåskådning viktigast för medlemmar i Human-Etisk Forbund

Norska motsvarigheten till förbundet Humanisterna heter Human-Etisk Forbund (HEF) och har nästan 80 000 medlemmar enligt en nyligen publicerad undersökning.

Som svensk humanist kan man inte annat än avundas och undra vad norrmännen gör som inte vi gör?

I undersökningen har HEF bl.a. ställt frågan till medlemmar vad som gjort att de valt att bli medlemmar och då framgår det att den primära orsaken är förbundets

humanistiska livsåskådning (59 procent). På andra och tredje plats kommer förbundets arbete mot kyrkans roll i skolan och särställning i samhället. Därefter kommer arbetet med ceremonier.

I undersökningar från 2004 och 2008 tillfrågades norska folket (icke medlemmar) om de kunde tänka sig att bli medlemmar i HEF och då svarade 19 procent ”Ja” på den frågan vilket i Norge skulle motsvara ca 900 000 potentiella medlemmar.

Medlemsutvecklingen i Norge låg länge på en nolltillväxt men tog ordentlig fart efter att HEF år 1981 erhöll statsbidrag i likhet med religiösa samfund. Efter toppnoteringen på nettotillväxt 1983 med nästan 7 000 nya medlemmar har man sedan dess en årlig medlemsökning på mellan 1 000–3 000 medlemmar.

Den vanligaste orsaken, bortsett från ekonomiska skäl, till att man lämnar HEF anges vara ”förändrad livsåskådning”.

Publicerat av HEF 12-04-24

HumanistInfo som PDF

I vår strävan att bli mer miljömedvetna och dessutom hålla nere våra kostnader erbjuder vi alla, som vill, att få HumanistInfo i digital form, som PDF-fil.

Vill du ha HumanistInfo som PDF framöver, meddela kansliet detta på: kansli@humanisterna.se.

Du som vill få tidningen i pappersform får givetvis det även i fortsättningen.

Humanisterna på webben

Hemsida: humanisterna.se

Facebook: [facebook.com/humanisterna](https://www.facebook.com/humanisterna)

Twitter: [@svHumanisterna](https://twitter.com/svHumanisterna)

Forum: forum.humanisterna.se

Poddcast: humanistpodden.wordpress.com

Kvalitetssäkring av medlemsregistret

I samband med att HumanistInfo kommer ut, skickar vi ett e-postmeddelande till alla medlemmar för att kontrollera att vi har rätt e-postadress. Om du får det behöver du inte göra någonting. Om du däremot inte får något e-postmeddelande ber vi dig att skriva ett e-brev till kansli@humanisterna.se och meddela ditt namn, adress och korrekt e-postadress!

Extroende

Vi har skapat ett ny webbplats som vi kallar **extroende.se**.

Tanken är att det ska bli en mötesplats för personer som har lämnat en religiös tro och som vill komma i kontakt med andra personer med liknande erfarenheter.

Om du har erfarenheter av att lämna en trosörelse och skulle vilja ingå i ett nätverk för extroende vill vi gärna ha kontakt med dig.

Skicka ett e-brev till extroende@humanisterna.se och berätta lite om dig själv.

Medlemsförmån

Prenumerera på SANS för endast 270 kr för 4 nr.

Ordinarie pris är 365 kr.

Sans är en unik tidskrift i Sverige – ett existentiellt magasin om samhälle, vetenskap, etik och livsåskådning.

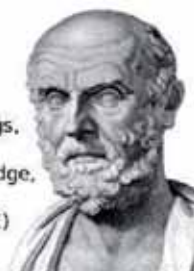
Beställ prenumeration via www.prens-service.se och ange Internetkoden 221-221116. Det går också bra att ringa kundtjänst 0770-45 71 69 (öppet vardagar 8.30–16.00) och uppge denna kod.

Humanisternas bokklubb

Medlemmar i Humanisterna har också tillgång till en egen bokklubb hos Fri Tanke förlag. Kika på www.fritankesmedja.se/specialpris för att se vilka specialerbjudanden som finns för dig som medlem. För att få tillgång till dessa erbjudanden anger du koden ”11227” på sidan du kommer till.

Det tillkommer en fast fraktagift på 39 kr, oavsett antal böcker du köper.

There are in fact two things,
science and opinion;
the former begets knowledge,
the latter ignorance
-Hippocrates (460-377 BCE)

Lokal information

Jönköping

Humanisterna Jönköping har, förutom pubkvällarna, inga inplanerade aktiviteter under maj–augusti.

Tidigare annonserade studiekvällar har utgått. Vi bedriver istället studiecirkel i samma lokal, som vi endast annonserar via e-post.

Syd

- 16–18 juli. Humanisterna Syd har, som traditionen bjuder, eget stånd på Kiviks marknad. Kom förbi och delta i diskussionerna!
- 30 augusti föreläser Per Dannefjord om religionsfrihetens gränser. Närmare tid och plats meddelas på hemsidan och via e-post.

Umeå

Vi fortsätter med att ha två typer av re-

gelbundet återkommande aktiviteter: Humanistpubar på Restaurang Rött nära Umeå Universitet, samt diskussionskvällar med gästföreläsare på Bokcafé Pilgatan.

Datum och tema för dessa diskussionskvällar får du regelbunden information om via e-post. Om inte, anmäl din aktuella e-postadress till kansli@humanisterna.se samt umea@humanisterna.se, så får vi med dig i vårt nästa medlemsutskick.

För dig som inte har en e-postadress finns två andra möjligheter att ta del av vad som är på gång i Umeå avdelningen: Vår blogg <http://humumea.blogspot.com/>, samt vår nystartade Facebookgrupp.

Uppsala

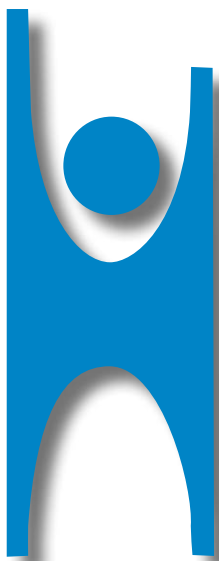
Den 4 mars höll Humanisterna Uppsala årsmöte med närvaro av 16 medlemmar.

Under trevlig stämning avverkades sedvanliga årsmötesförhandlingar. Många medlemmar visade stort intresse och engagemang i diskussionerna. Årsmötet avslutades med att mötesordförande Anders Nordström läste en dikt av Alf Henriks-son. Efteråt bjöd vi på fika och minglade. Den nyvalda styrelsen höll direkt efteråt sitt konstituerande styrelsemöte.

Den nya styrelsen består av: Anders Martinsson ordf, Tess Sintring vice ordf, Per-Olof Michel kassör, Svante Nevéus sekr, Maghsoud Ranjbar, Anders Nordström, Roland Uhrberg, Peder Palmstierna och Kristian Larsson. Till revisor och revisorssuppleant valdes; Katarina Reineck och Kristina Axell. Till valberedning valdes; Bo Jägerstad (sammankallande) och Fredrik Bendz.

Vi välkomnar varmt våra medlemmar att komma med förslag och engagera sig i verksamheten under året.

Flera lokalavdelningar skriver blogg. Gå in på respektive avdelnings hemsida och se vilka som gör det.

Visst finns det fler humanister!

Hjälp oss göra vår röst hörd i debatten genom att värva fler medlemmar!

Ju fler vi blir, desto starkare blir vi.

Som medlem i Humanisterna får du medlemstidningen HumanistInfo (fyra nr/år).

Medlemskap i Humanisterna kostar 365 kr per år.

Ungdomar (upp till 25 år) och heltidsstuderande betalar 180 kr per år.

Studerande över 25 år kan skicka in ett inskrivningsbevis från universitet, högskola eller motsvarande för att erhålla den lägre avgiften.

Om ni är flera personer i ett hushåll, och bor på samma adress, som vill gå med kostar medlemskapet 100 kr för de "extra" hushållsmedlemmarna.

Man måste ha fyllt 12 år för att bli medlem i Humanisterna.

Alla avgifter gäller löpande ett år från betalningsdagen.

www.humanisterna.se Gå in under "Om oss"

Hjälp oss att besegra cancer!

De senaste 60 åren har Cancerfonden avsatt 7 miljarder kronor till svensk cancerforskning och överlevnaden i cancer har fördubblats under denna tid, en fantastisk utveckling! I dag överlever sex av tio som drabbas av cancer, men kampen fortsätter för att alla ska överleva. Cancerfonden är den enskilt största finansiären av svensk cancerforskning och får inga statliga bidrag.

Vår vision är att besegra cancer. Med ditt stöd kan cancerforskningen göra nya framsteg och visionen kan bli verklighet. Bli regelbunden givare redan i dag på cancerfonden.se Tack!

Vi tänker besegra cancer. Vill du vara med?

cancerfonden.se | 020-59 59 59

Cancerfonden

Ditt stöd räddar liv!

Många humanister vill hjälpa medmänniskor i nöd. Du kan stödja där mänskliga rättigheter satts ur spel genom lagar, religion eller traditioner.

Oum el Banine är en ideell organisation i Agadir, Marocko. De driver kvinno- och daghem, vilket räddar livet på kvinnor och barn. Att som ogift bli gravid strider mot lag, religion och hederstraditioner. Okunskap eller våldtäkt anses inte vara förmildrande omständigheter. Den gravida kvin-

nan mister oftast all trygghet genom att tvingas bort från familj och samhälle.

Som månadsgivare får du löpande gåvorapporter från verksamheten.

Du kan också ge bort ett Gåvobevis som present. Läs mer på hemsidan!

HAMU drivs av norska Human Etisk Forbund. De prioriterar projekt där kvinnor och barn förtrycks på religiösa grunder. Några exempel är omskolning av tempelprostituerade, rehabilitering av kriminella

och stöd till gatubarn. Hjälppländer finns i Asien, Afrika och Sydamerika. Läs mer på hemsidan!

Stöd med en gåva!

Humanisternas Pg: **30 87 63-2**

Märk inbetalningen med "Oum El Banine" eller "HAMU".

Varje krona skickas – allt arbete och all administration utförs ideellt!

www.humanisterna.se

insamlingar@humanisterna.se

Nästa nummer kommer i augusti

Att verka i Hedenius anda

Seglora smedja har i vår anmälts av Humanisterna till Domkapitlet för att angivligen ha kränkt många av våra anhängare.

I anmälan önskas en prövning av att Helle Klein som präst driver ”kampanj mot andra livsåskådningar än den egna”, samt av lämpligheten i att Petter Zachrisson gått ut ”fördomsfullt och respektlöst” mot oss. Frågan är om det verkligen kläder Humanisterna att spela så lättstötta och hur det påverkar våra möjligheter att bedriva debatt? När opinionsbildning mot andra åskådningar framstår som vår egen livsluft kan man knappast beklaga när man råkar ut för detsamma från religiöst håll.

För fritänkare har det i alla tider varit av fundamental betydelse att försvara yttrandefriheten mot alla former av inskränkningar. Rätten att också i hårda, ibland nedsättande ordalag kunna fördöma sina meningsmotståndare har varit avgörande för upplysningens, demokratins och den fria pressens framväxt. Inte sällan har författare, tecknare, scenartister och filmmakare använt sig av satir, förlöjliganden och rena personpåhopp för att få fram sin poäng på ett så effektivt sätt som möjligt – till publikens stora glädje och ofta till debattens fromma.

Rätt att kränka

I själva verket hade rationaliteten och humaniteten i världen aldrig kunnat gå framåt utan alla osympatiska angrepp, all ironi, alla groteska karikatyrer, vulgära skrifter och upprörande konstverk, vilka verkat kränkande och sårande på så många människor. Utan namn som Voltaire, Huxley, Hedenius och Hitchens – eller en film som Monty Pythons *Life of Brian* (som först förbjöds, sedan censurerades i ett land som Norge) – hade sekulariseringen aldrig kommit till stånd. Rätten att faktiskt sära och kränka andra p.g.a. deras uppfattningar är på politikens

och livsåskådningens område självklar och omistlig – något särskilt uppenbart för oss fritänkare. Det fria ordet är vårt främsta vapen.

Humanisterna ingår i högsta grad i denna tradition och hyllar årligen minnet av Ingemar Hedenius, en filosof och religionskritiker som sannerligen inte höll inne med sina hätska påhopp på kristendomen och teologerna – något som upplevdes som befriande för många ateister. Förbundet har i sina egna skrifter genom åren ofta formulerat sig ganska aggressivt om den religiösa tron och dess anhängare, något som har utgjort en viktig ventil för människor som av olika anledningar varit frustrerade över kyrkans inskränkthet och intolerans.

Humanister över hela världen oroar sig över inflationen i lättkränkta människor i dagens livsåskådningsklimat och vill bekämpa de intressen som önskar införa blasfemilagor och stänga ned bloggar, utställningar och redaktioner eller fördöma konstnärer och skribenter, som tar sig den provocerande friheten att på egen hand tolka och kritisera religionen – utan hänsyn till de troendes känslor. Namn som Rushdie, Hirsi Ali, Ohlson Wallin och Vilks blir överallt hotade, hindrade och påhoppade för att de på olika sätt vill diskutera religionens väsen och konsekvenser i det offentliga rummet. Andra, som Theo van Gogh, har fått betala med sina liv efter att ha utmanat auktoritära och överkänsliga krafter som vill straffa den fria tanken.

Ge och ta i debatten

Humaniströrelsens mening är att den som har en livsåskådning och öppet vill kunna framhålla eller utöva den, ska vara i sin fulla rätt till det, men samtidigt får vara beredd på att möta kritik och granskning av den lära man själv förespråkar. Religions- och livssynsfrihet å ena sidan och yttrandefrihet å den andra är två sidor av samma mynt. Man kan inte

ha den ena rätten och förneka den andra. I ett öppet, demokratiskt samhälle med livssynsfrihet, får vi helt enkelt tåla att andra uttrycker sin åsikt om oss, utan att vi överreagerar eller har någon särskild synpunkt på det.

Humanisterna kan inte annat än välkomna kritik mot sin livsåskådning och sina uttalanden. Om folk sedan vill raljera över humanister, skämta om oss, skapa nidbilder eller håna oss för påstått bristande intellektuell eller empatisk förmåga, så står det dem fullständigt fritt. Det borde inte röra oss i ryggen. De som går till överdrifter, använder invektiv eller gör osakliga utspel kan vi med fördel låta göra bort sig själva i offentlighetens skarpa ljus.

En organisation som årligen delar ut pris till folk som verkar i den stridsglade Hedenius anda gör för sin egen trovärdighets skull klokt i att ha ett stort mått av överseende även med verbala ”spyor” från sina antagonister. Det är dessutom av stort värde för samhället – och för Humanisterna – att Seglora öppet presenterar sina fördomsfulla uppfattningar i det tonläge de väljer, så att detta kommer till allmän kännedom. Högt tonläge är ofta att föredra framför tystnad, åtminstone för alla oss som försvarar yttrandefriheten.

Att på något vis försöka censurera dessa åsikter eller dämpa kritiken mot oss genom att vända sig till högre instans rimmar mycket illa med våra egna grundläggande principer och traditioner. Man vinner inte debatter genom att neka andra rätten att yttra sig. Vi bör låta argumenten tala och sedan tryggt överlåta åt publiken att bedöma vad som känns rimligt att tro på. Det är den säkert i stånd till.

Anita Börlin

Tove Frisch

Staffan Gunmarson

Den kompletta versionen publicerades på Humanistbloggen i mars.